

BASHKIA KAMËZ

VLERËSIMI I NDIKIMIT NË MJEDIS

PLANI I DETYRUAR VENDOR
PËR ZONAT E DËMTUARA PIKËSORE
139 BANESA INDIVIDUALE

BASHKIA KAMËZ

PËRGATITI

ALFRED LAKO

UTS-01

Dhjetor 2020

RAPORTI I VLERËSIMIT TË NDIKIMIT NË MJEDIS

PDyV për zonat e dëmtuara pikësore – 139 banesa
individuale, Bashkia Kamëz

Ky raport është përgatitur pas hartimit të projektit të zbatimit të projektit duke marrë parasysh të gjithë dokumentacionin e dorëzuar dhe në përputhje me ligjin Nr. 10440, dt. 07.07.2011 "Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis"

Përgatiti

*Ekspert i Vlerësimit të Ndikimit
në Mjedis*

Alfred LAKO

Përmbajtja

1	HYRJE.....	5
1.1	TË DHËNA MBI HARTUESIN E RAPORTIT	6
1.2	SHËNIME MBI VLERËSIMIN E RAPORTIT TË VNM.....	7
1.3	KORNIZA ADMINISTRATIVE.....	7
1.4	KORNIZA LIGJORE	7
1.5	KORNIZA LIGJORE DHE STATUSI I ZONËS NË STUDIM	10
2	PËRSHKRIMI I MBULESËS BIMORE.....	11
3	BURIMET UJORE.....	12
4	IDENTIFIKIMI I NDIKIMEVE TË MUNDSHME MJEDIS	13
4.1	NATYRA E NDIKIMEVE.....	14
4.2	SHTRIRJA E PROJEKTIT	14
4.3	NDIKIMET NGA PROJEKTI I ZBATIMIT (FAZA E NDËRTIMIT)	18
4.3.1	NDIKIME QË SHOQËROJNË TRANSPORTIMIN E MATERIALEVE TË NDËRTIMIT	18
4.3.2	NDIKIMET QË SHOQËROJNË GËRMIMET E DHEUT	18
4.3.3	HUMBJA E DRURËVE DHE BIMËSISË NË ZONËN E NDËRTIMIT.....	19
4.3.4	NDIKIME PËRFITUESE	19
4.4	NDIKIME MJEDISORE, HUMANE DHE SHOQËRORE.....	19
4.4.1	MJEDISI NATYROR	19
4.4.2	MJEDISI HUMAN.....	20
4.5	NDIKIMET NGA PROJEKTI I ZBATIMIT (FAZA E OPERIMIT)	21
4.5.1	MJEDISI NATYROR	21
4.5.2	MJEDISI HUMAN.....	23
5	SHKARKIMET E MUNDSHME NË MJEDIS.....	23
5.1	SHKARKIMET E UJËRAVE TË NDOTURA	23
5.2	GAZRAT.....	23
5.3	PLUHURAT	23
5.4	ZHURMAT	24
5.5	VIBRIMET	24
5.6	PRODHIMET E MBETJEVE.....	24
6	KOHËZGJATJA E MUNDSHME E NDIKIMEVE	24
6.1	MASAT ZBUTËSE PËR ZVOGËLIMIN E NDIKIMEVE NEGATIVE NË MJEDIS.....	25
6.2	METODAT E MUNDSHME PËR ZVOGËLIMIN E NDIKIMEVE NEGATIVE NË MJEDIS..	25
7	SHTRIRJA HAPËSINORE E NDIKIMIT NË MJEDIS	25
7.1	DISTANCA FIZIKE NGA VENDNDODHJA E PROJEKTIT	26
8	MUNDËSIA E REHABILITIMIT	26
8.1	NEVOJAT PËR REHABILITIM	26
8.2	Rehabilitimi i gjurmës së ndërtesave që prishen	27

8.3	MASAT REHABILITUESE.....	27
9	MASAT PËR SHMANGIEN DHE ZBUTJEN E NDIKIMEVE NEGATIVE NË MJEDIS	28
9.1	VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I PERFORMANCËS MJEDISORE.....	28
9.2	PERIUDHA NDËRTIMORE - MASA ZBUTËSE TË DETYRUESHME.....	29
9.3	STADI NDËRTIMOR ZBATUES. MASA ZBUTËSE TË REKOMANDUARA SHITESË	30
9.4	PERIUDHA E SHFRYTËZIMIT - MASA ZBUTËSE TË DETYRUESHME.....	30
10	REKOMANDIME PËR HAPAT E NDËRTIMIT DHE VEPRIMTARISË NDËRTUESE	31
11	PËRFUNDIME	31

1 HYRJE

Raporti i vlerësimit të ndikimit në mjedis bazohet në rëndësinë e hartimit të një studimi me standarde bashkëkohore, duke mbajtur parasysh pasuritë natyrore dhe njerëzore të zonës në shqyrtim, vlerat e veçanta të tyre, si dhe kërkesat e pronarëve të zonës. Nxjerrja në pah e pasojave negative dhe pozitive dhe përcaktimi i masave zbutëse bëhet duke pasur parasysh ruajtjen e interesave të investitorëve, përdorimin me masë / të arsyeshëm të burimeve natyrore, si dhe përputhjen e zhvillimit ekonomik e social të zonës me kërkesat e zhvillimit të qëndrueshëm.

Vlerësimi i ndikimit në mjedis mund të përcaktohet si një procedurë e hapur ndaj pjesëmarrjes së publikut, e cila, në vijim të kërkimit me karakter tekniko-shkencor dhe ndërdisiplinor, jep një gjykim paraprak lidhur me përputhshmërinë mjedisore të një projekti (publik ose privat), zbatimi i të cilit mendohet se mund të ketë ndikim domethënës në mjedisin e konsideruar të përbashkët.

Vlerësimi i ndikimit në mjedis, i përshkruar në nenin 3 të Direktivës nr. 97/11/EC:

“VNM zbulon, përshkruan dhe vlerëson, ashtu siç duhet dhe për çdo rast në veçanti, pasojat e drejtpërdrejta dhe të tërthorta të një projekti mbi:

- Qeniet njerëzore, faunën dhe florën;
- Mbulesën e tokës, ujin, ajrin, klimën dhe peizazhin;
- Të mirat materiale dhe pasuritë natyrore e kulturore,
- si dhe mbi ndërveprimin e faktorëve të shprehur në të tria këto pika”,

zbulon karakterin “një dhe i vetëm” të sistemit ekologjik. Nga ky karakter rrjedh që parametri i VNM nuk është vetëm respektimi i disiplinave sektoriale, i planeve dhe i standardeve, por vlerësimi i gjithë pasojave të një ndërhyrjeje sipas metodave tekniko-shkencore të kërkimit. Qëllimi i disiplinës VNM, është ai i “pajtimit të kërkesave të zhvillimit ekonomik dhe prodhues me ato të ruajtjes së pasurisë mjedisore, nëpërmjet zgjedhjes së një marrëveshjeje, e cili prek sa më pak të dytën në përfitim të të parit”. Gjithsesi, duhet mbajtur parasysh që, vlerësimi i një vepre publike ose me interes publik, do të thotë edhe gjykim i vlerës së saj në të ardhmen e interesit të përbashkët me kritere dhe informacione *ad hoc*, përgjithësisht të ndryshëm nga ata të përdorur për projektimin e ndërhyrjes.

Për të arritur një vlerësim sa më real e të besueshëm të ndikimit në mjedis, duhet analizuar rrethanat në këndvështrime të ndryshme si:

- Kuadri ligjor dhe administrativ;

- Plani rregullues;
- Pozicioni gjeografik dhe kufiri administrativ;
- Relievi i përditësuar;
- Të dhënat klimatike dhe hidrologjike;
- Të dhënat gjeologjike dhe sizmiciteti i zonës;
- Të dhënat mbi florën dhe faunën;
- Burimet territoriale dhe ekonomike;
- Monumentet e kulturës, arkeologjike dhe historike të zonës;
- Të dhënat mbi popullsinë e sotme dhe asaj në të ardhmen;
- Pronësia mbi trojet;
- Të dhëna mbi infrastrukturën (rrjeti rrugor, elektrik, telefonik, ujësjellës-kanalizimeve, mbledhja dhe trajtimi i mbetjeve urbane, etj.);
- Profili ekonomik;
- Shkalla dhe sektorët e punësimit;
- Ekzistenca e zonave të mbrojtura dhe buferike;
- Vendimet ligjore në kuadër të rindërtimit të ndërtesave të dëmtuara nga tërmeti.

1.1 TË DHËNA MBI HARTUESIN E RAPORTIT

Raporti i mëposhtëm është hartuar për marrjen e miratimit nga ana e Ministrit për zbatimin e projektit:

PDyV për zonat e dëmtuara pikësore – 139 banesa individuale, Bashkia Kamëz

Raporti i VNM-së është përgatitur nga Alfred Lako PF, i pajisur me certifikatë Nr. 136 Prot. e numër identifikues 127 nga Ministria e Mjedisit, datë 12.05.2005 dhe licencë të kategorisë “shërbime ekspertize dhe/ose profesionale lidhur me ndikimin në mjedis”, kodi III.2.A (1+2) me nr. serial LN-7564-03-2014 në bashkëpunim me kompaninë projektuese uts-01.

1.2 SHËNIME MBI VLERËSIMIN E RAPORTIT TË VNM

Vlerësimi i ndikimit në mjedis, për vetë natyrën e tij, përmban vlerësime lidhur me ndikimet e projektit të propozuar, disa prej të cilave janë pozitive dhe disa të tjera negative. Një gjykim përzgjedhës, ose jashtë kontekstit, mund të çojë në përfundime të gabuara për sa i përket qëllimit të raportit.

Autori këshillon që të interesuarit, përveç këtij raporti, t'i referohen edhe Relacionit Arkitektonik, ku janë dhënë edhe propozimet e projektit për objektin në studim.

1.3 KORNIZA ADMINISTRATIVE

Administrimi dhe mbrojtja e mjedisit janë pjesë përbërëse e Legjislacionit Shqiptar; neni 59, pika d e Kushtetutës, përcakton:

“Shteti, brenda kompetencave kushtetuese dhe mjeteve që disponon, si dhe në plotësim të nismës dhe përgjegjësisë private, synon:

.....

d) një mjedis të shëndetshëm dhe ekologjikisht të përshtatshëm për brezat e sotëm dhe të ardhshëm”.

Legjislacioni kërkon që kushtëzimet urbane të përdoren në përputhje me parime të bazuara. Në kapitullin II, “Politikat mjedisore” përcaktohen:

- Politika shtetërore mjedisore, e cila përcakton pozicionin e mjedisit në legjislacion, vendin e strategjive të sektorëve kombëtarë dhe planet lokale si pjesë e politikës mjedisore dhe përcakton organizmat të cilët do të administrojnë këto politika;
- Programet dhe strategjitë mjedisore, të cilat përcaktojnë Planin e Veprimit Kombëtar të Mjedisit (PVKM), i cili duhet të hartojë një raport mjedisor në zbatimin e PVKM për Këshillin e Ministrave;
- Planet lokale mjedisore, ku kërkohet që pushtetet vendore të zhvillojnë Planet Lokale të Veprimit të Mjedisit (PLVM) duke përdorur organizmat kombëtarë për të ofruar të dhëna dhe mbështetje teknike, për pushtetet lokale që të lidhen me publikun, OJQ dhe biznesin për zhvillimin e planeve, dhe kryetarët e bashkive të raportojnë në Këshillat e Rretheve për zbatimin e planeve në fund të çdo viti.

1.4 KORNIZA LIGJORE

Legjislacioni mbi të cilin bazohet mbrojtja e mjedisit, është fuqizuar relativisht me shpejtësi në Shqipëri. Ligji i parë për Mbrojtjen e Mjedisit doli në vitin 1993 dhe u ndryshua në vitin 1998. Procedura e VNM-së përshkruhet në Ligjin Nr. 10440, dt. 07.07.2011 “Për Vlerësimin

e Ndikimit në Mjedis” (pas shfuqizimit të Ligjit Nr. 8990 dt. 23.01.2003), ndërsa konceptet kryesore dhe pjesëmarrësit në proces i përcakton Ligji “ Për Mbrojtjen e Mjedisit ” (Nr. 8934 dt. 05.09.2002), në kapitullin IV të tij, ligj i cili është shfuqizuar që prej qershorit të 2011 pas hyrjes në fuqi të Ligjit Nr. 10431, dt. 09.06.2011 “ Për Mbrojtjen e Mjedisit ”. Në kreun II të tij, paraqiten nën pas nëni parimet kryesore të mbrojtjes së mjedisit që janë marrë parasysh në hartimin e këtij raporti të VNM nga specialisti dhe audituesi mjedisor:

1. Parimi i zhvillimit të qëndrueshëm;
2. Parimi i parandalimit dhe marrja e masave paraprake;
3. Parimi i ruajtjes së burimeve natyrore;
4. Parimi i zëvendësimit dhe/ose kompensimit;
5. Parimi i qasjes së integruar;
6. Parimi i përgjegjësisë së ndërsjellë dhe bashkëpunimit;
7. Parimi “ndotësi paguan”;
8. Parimi i së drejtës për informim dhe i pjesëmarrjes së publikut;
9. Parimi i nxitjes së veprimtarive për mbrojtjen e mjedisit.

Në Ligjin Nr. 10431, dt. 09.06.2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit”, në Kreun IV (Mbrojtja e mjedisit në procesin e planifikimit), përcaktohet qartë në nenin 24, që VSM kryhet për planet e planifikimit dhe rregullimit të territorit.

Në Ligjin Nr. 10440, dt. 07.07.2011, Kreu II (Procedurat e Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis), thuhet:

Neni 7 - Procedurat e vlerësimit të ndikimit në mjedis

1. Projektet private apo publike, të listuara në shtojcat I dhe II, bashkëlidhur këtij ligji, i nënshtrohen vlerësimit të ndikimit në mjedis, në përputhje me kërkesat e kreut II të këtij ligji, përpara dhënies së lejes përkatëse, nga autoriteti përgjegjës, për zhvillimin ose jo të projektit.
2. Procedura e vlerësimit të ndikimit në mjedis përfshin:
 - a) procesin paraprak të vlerësimit të ndikimit në mjedis;
 - b) procesin e thelluar të vlerësimit të ndikimit në mjedis.
3. Dokumenti bazë, ku mbështetet procesi i VNM-së, është raporti i vlerësimit të ndikimit në mjedis, i cili, në varësi të ndikimeve të mundshme të projektit, mund të jetë:
 - a) raporti paraprak i VNM-së, për projektet e shtojcës II;
 - b) raporti i thelluar i VNM-së, për projektet e shtojcës I.

Neni 8 - Projektet që i nënshtrohen vlerësimit paraprak të VNM-së

Projektet që i nënshtrohen vlerësimit paraprak të ndikimit në mjedis janë:

- a) projektet e listuara në shtojcën II të ligjit;
- b) çdo ndryshim a shtesë në projektet e listuara në shtojcën I apo II, të licencuara paraprakisht, që mund të shkaktojë efekte të rëndësishme negative mbi mjedisin;
- c) projektet e listuara në shtojcën I, që ndërmerren, ekskluzivisht apo kryesisht, për testimin dhe zhvillimin e metodave ose produkteve të reja, të cilat nuk janë përdorur për më shumë se dy vjet;
- ç) projektet e listuara apo jo në shtojcën I ose II, që nuk kanë ndikim të drejtpërdrejtë apo nuk janë të nevojshme për administrimin e zonave veçanërisht të mbrojtura, por që, veçmas apo në bashkëveprim me plane dhe projekte të tjera, mund të shkaktojnë efekte negative të rëndësishme në këto zona. Në këtë rast, raporti paraprak i VNM-së përfshin edhe vlerësimin e ndikimeve të këtyre projekteve në atë zonë, duke marrë parasysh objektivat e ruajtjes dhe mbrojtjes së vendit ku do të zbatohet projekti.

Neni 9 -Projektet që i nënshtrohen procedurës së thelluar të VNM-së

1. Procedurës së thelluar të vlerësimit të ndikimit në mjedis i nënshtrohen:
 - a) projektet e listuara në shtojcën I;
 - b) projektet, për të cilat vendimi i AKM-së parashikon nevojën e zbatimit të kësaj procedure.
2. Zhvilluesi, pavarësisht nga dispozitat e këtij ligji, mund të kërkojë mendim paraprak nga AKM-ja, nëse projekti që synon të zhvillojë është subjekt i këtij ligji.

Baza legjislative e përdorur:

- Udhëzimi i MMPAU-së, Nr. 6, dt. 27.12.2006, " Për Miratimin e metodologjisë së Vlerësimit Paraprak të Ndikimeve në mjedis të një veprimtarie";
- Ligji Nr. 10081, dt. 23.02.2009, " Për Liçensat, Autorizimet dhe Lejet në Republikën e Shqipërisë ";
- VKM Nr. 1124, dt. 30.07.2008 " Për Miratimin e Rregullave, të Proçedurave, dhe Kritereve për pajisjen me certifikatën e specialistit për VNM dhe auditim mjedisor ";
- Rregullore e MMPAU-së Nr.1, dt. 17.08.2004 " Për pjesëmarrjen e publikut në procesin e Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis ";
- Ligji nr. 60/2014, datë 19.06.2014 " Për një ndryshim në ligjin nr. 10448, datë 14.07.2001, " Për lejet e mjedisit ", i ndryshuar.

1.5 KORNIZA LIGJORE DHE STATUSI I ZONËS NË STUDIM

Pas tërmetit të datës 26 nëntor 2019, Qeveria Shqiptare mori nismën për të mbështetur bashkitë e prekura, përmes një plani për rindërtim dhe mëkëmbje sociale.

Akti Normativ nr.9, datë 16.12.2019, "Për përballimin e pasojave të fatkeqësisë natyrore", parashikon paraprirjen e procesit të rindërtimit nga planifikimi i territorit përmes Planit të Detyruar Vendor (PDyV); një instrument që hartohet për një zonë të veçantë, të shpallur me vendim të Këshillit të Ministrave, si Zonë e Re për Zhvillim (ZRZh), e cila mund të jetë një zonë e dëmtuar, ose një territor i lirë nga ndërtimet, apo i përshtatshëm për procesin e rindërtimit.

Qeveria shqiptare ka caktuar, nga Fondi i Rindërtimit, një fond të posaçëm për hartimin e Planeve të Detyruara Vendore dhe ka ngarkuar Agjencinë e Planifikimit të Territorit si njësi zbatuese për hartimin e PDyV-ve, mbi bazën e VKM nr.9, datë 10.01.2020, "Për caktimin e njërive zbatuese për hartimin e Planeve të Detyruara Vendore dhe financimin e tyre nga Fondi për Rindërtimin miratuar në Buxhetin e vitit 2020".

Komisioni Shtetëror i Rindërtimit, më datë 30.07.2020, miratoi rindërtimin në të njëjtin truall të banesave individuale shpallur "për shembje" mbi bazën e akt-ekspertizave të thelluara të IN dhe hartimin e Planeve të Detyruara Vendore për zonat e dëmtuara pikësore, për 139 banesa individuale, në bashkinë Kamëz (vendimi KSHR-së nr. 55, datë 30.10.2020). Kuadri ligjor për planifikimin dhe zhvillimin e territorit dhe aktet e mësipërme, përmes direktivave dhe orientimeve që japin për hartimin e Planeve të Detyruara Vendore, sigurojnë që produkti final i këtij procesi të jetë një dokument orientues strategjik për rindërtimin, mëkëmbjen sociale dhe zhvillimin e bashkisë në tërësi. Synimet dhe objektivat e PDyV sigurojnë një zhvillim të qëndrueshëm në aspektin ekonomik, urban, mjedisor dhe çdo element tjetër të rëndësishëm për dekadat e ardhshme.

Të gjitha parcelat në të cilat është shqyrtuar rindërtimi i banesa individuale bazuar në Vendimin Nr. 5 datë 6 janar 2020 "Për përcaktimin e rregullave dhe të procedurave për përfitimet nga programi i granteve të rindërtimit dhe projektet model" dhe në të gjitha parcelat e shqyrtuara ka ndërtesa ekzistuese të vlerësuara për rindërtim.

Tipologjitë e parcelave ku ndodhen ndërtesat për të cilat vendimi i Institutit të Ndërtimit rezulton shembja dhe janë objekt shqyrtimi i kësaj PDyV-je për rindërtim pë secilën njësi administrative jepet:

- Raste të pozicionimit të parcelave të ndërhyrjes në inde qendrore urbane, ku, më së shumti hasen në aksin qendror të Kamzës. Në të tilla raste, parcelat karakterizohen nga forma të rregullta gjeometrike, kryesisht nga terren i sheshtë, brenda thurjesh urbane të rregullta, të shërbyera nga infrastrukture lëvizëse dhe me shtresa asfalti. Për shkak se janë ndërtesa të hershme, një pjese e tyre strehojnë disa kurora brenda një kulmi. Për sa i takon tipit të ndërtesave, kryesisht janë të ndërtuara me mure mbajtëse, me mbulesë me çati, një deri në dy kate dhe të bashkëngjitura, ku çdo

kurore ka hyrje të dedikuar. Megjithatë hasen dendur edhe raste të objekteve të ndërtuar rishtas në parcela të tilla, deri në 3-4 kate, ku është zëvendësuar banesa e vjetër me objektin e ri.

- Raste të pozicionimit të parcelave në inde periferike të qendrave të banuara, kryesisht në inde të krijuara pas viteve '90, si pasojë e lëvizjeve demografike me drejtim nga zonat rurale në qytete. Të tilla parcela gjenden sidomos në pjesën lindore të qytetit në kufi me Tiranën, si dhe përgjatë akseve kryesore të rrugëve nacionale. Vendosija e tyre ka ndjekur gjurmët e infrastrukturës bujqësore ekzistuese (pjesa më e madhe e tyre janë vendosur në zona bujqësore apo të prodhimit). Tipologjia e objekteve ekzistuese në të tilla parcela dukshëm dallon nga rasti i parë, ku materialet dhe teknologjia e përdorur e ndërtimit dëshmojnë kushte më modeste financiare të banorëve. Kjo ka ndikuar edhe shkallën e dëmit nga tërmeti në këto inde. Në këto zona është e dukshme mungesa e investimeve në infrastrukturë, akset e lëvizjes janë kryesisht të paasfaltuara, sistemi i arredimit dhe ndriçimit urban është thuajse inekzistent. Ndërkohë janë të mbuluara në mënyrë bazike nga rrjeti i furnizimit me ujë dhe energji elektrike. Nuk vërehet një sistem i organizuar i menaxhimit të mbetjeve dhe në disa raste mungojnë kanalizimet e ujërave të zeza.
- Parcela të pozicionuara në territore rurale qofshin qendra të vjetra të fshatrave të njësive administrative të marra në studim, qofshin qendra të banuara të krijuara rishtas në rrethina të kurorave të vjetra të fshatrave. Në të tilla tipologji, parcelat ndjekin një rend të organizimit në hapësirë, kryesisht sipas trunjeve familjare (sidomos në fshatrat e vjetër ku çdo rrugë mbështillet nga parcela të të njëjtit mbiemër). Kryesisht tipologjia e objekteve në të tilla parcela është njëkatëshe, të realizuara me muraturë guri e me mbulesë me çati. Teknologjia bazike e ndërtimit të tyre, si dhe mosha e objektit kanë qenë shkaqet kryesore të shkallës së dëmit në këto zona. Në shumicën e rasteve, këto territore janë me infrastrukturë bazike rrugore, ku lidhen me akset kryesore përmes rrugëve të paasfaltuara. Edhe parcelat shërbehen kryesisht nga rrugica të ngushta, shpesh herë vetëm këmbësore apo për kafshët shtëpiake. Pothuajse inekzistente paraqitet infrastruktura e furnizimit me ujë dhe e kanalizimeve në fshatra, sidomos në zonat e thella.

2 PËRSHKRIMI I MBULESËS BIMORE

Zona ku ndodhet Bashkia e Kamzës karakterizohet nga bimësi barishtore. Këto toka janë toka bujqësore të cilat kanë aftësi shumë të mira të prodhimit bujqësor të kulturave të ndryshme të cilat zhvillohen në vendin tonë, duke përmendur drithërat, perimet, foragjerët etj. Zona e Tiranës bën pjesë në brezin e shkurreve dhe drurë mesdhetarë ku përmendim pyjet halore, gjethegjerë. Në zonat përreth Tiranës vazhdojnë të mbijetojnë në pakicë si: makiet, shiblaku, driza (paliurus spina-christi), cermedelli (cotunus coggygia), shqemia (rhus coriaria), shegë (punica granatun), gorrica (pyrus amygdaliformis), murrizët, thana, etj. Në këtë zonë janë mbjellë bimë zbukuruese (Pinus nigra, picea conica, talus baccata, juniperus virginiana, etj.).

Ndërsa në mjedisin përreth shesheve në studim përreth sidomos në parcela të pë shfrytëzuara dalloheshin barëra dhe fieri shqipja (*pteridium aquilinum*), etj. Një vend të rëndësishëm në tipin e vegjetacionit që ndeshet këtu zënë pyjet higrofile, të cilët i përkasin klasave Alno-Populeta dhe Salicetea purpurea. në këto lloj pyjesh në përgjithësi nuk formohet humus dhe toka është lymore, kështu që kushtet edafike janë krejtësisht të ndryshme nga ato të formacioneve të tjera bimore. Substrati në të shumtën e rasteve ka karakter zallishte dhe në këto mjedise rriten shoqërime me *Platanus orientalis* i shoqëruar me shkure higrofile si *Salix elaeagnos*, *Tamarix parviflora* etj., ndërkohë që disa ujëra me rjedhje të qetë substrakti është lymor e këtu rriten shoqërime me *Alnus glutinosa*, *Salix alba*, *Alnus incana* etj.

Përsa i përket tokave bujqësore në Bashkinë Kamëz, numri i tyre është relativisht i vogël. Kjo gjë ka ndodhur për shkak të mbipopullimit që ka ndodhur në këtë, si dhe gjithashtu nga numri i lartë i ndërtimeve të kryera viteve të fundit në këtë zonë.

Fig. 1 Tokat bujqësore në Bashkinë Kamëz

3 BURIMET UJORE

Aktualisht sipërfaqja e zonave të mbrojtura të Shqipërisë është 15% e territorit kombëtar nga të cilat: 15 parqe kombëtare 22 parqe rezervate natyrore, pa numëruar Peisazhet e Mbrojtura, Monumentet Natyrore. Konstatohet lehtë se shumë pak prej këtyre zona janë të

vizitura, dhe aspak të trajtuara si pjesë e ndonjë sektori ekonomik. Targeti për 2030 i Planit Kombëtar synon shtimin e sipërfaqes së zonave të mbrojtura 20% për tokën dhe 12-15 % të sipërfaqes detare.

Qarku i Tiranës ka burime të shumta ujore, jo vetëm burime karstike dhe lumenj, por edhe ujëmbledhës, liqene artificiale dhe ujëra nëntokësore. Në Bashkinë Kamëz, lumi kryesor që kalon është Lumi Tiranës, i cili kalon në pothuajse të gjithë Bashkinë Kamëz. Ky lum është mjaft i ndotur, kryesisht kjo ndotje ka ardhur si pasojë e mungesës së edukatës qytetare. Në burim tjetër ujqor është dhe Liqeni Paskuqanit, kur përveç përdorimit për ujë, liqeni shërben dhe si atraksion turistik në shumë raste. Gjithashtu vlen për tu përmendur dhe rezervuari i Bovillës, megjithëse ky i fundit nuk ndodhet në Bashkinë Kamëz, por për shkak pozitës gjeografike përdoret dhe nga banorët e kësaj bashkie.

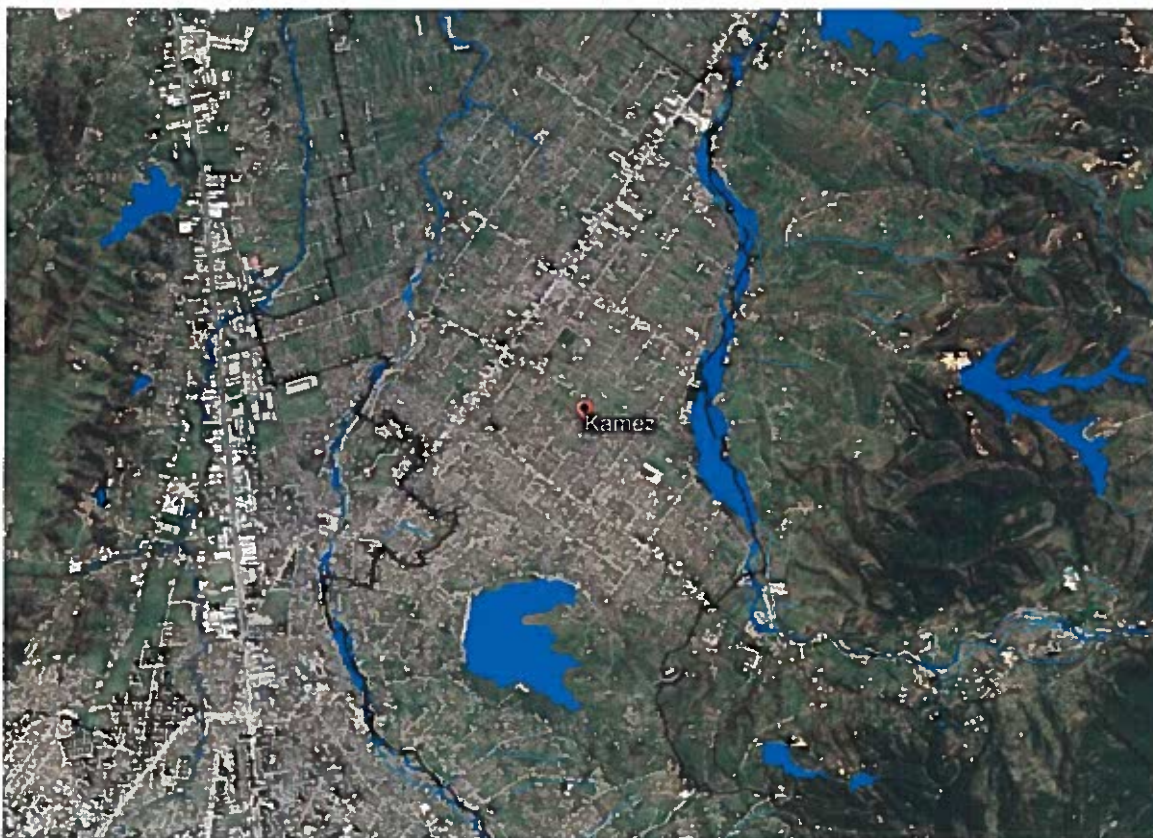

Fig. 2 Hidrografia në zonë

4 IDENTIFIKIMI I NDIKIMEVE TË MUNDSHME MJEDIS

Në këtë pjesë paraqiten ndikimet që konsiderohen të rëndësishme gjatë fazave të ndryshme të projektit. Ato do të klasifikohen të drejtpërdrejta, siç është erozioni i tokës gjatë ndërtimit dhe zhurmat e punimeve, prishja e strukturave të tokës, ose indirekte, si ndryshimet në përdorimin e hapësirave të planifikuara të tokës dhe zhvillimit ekonomik. Në raport me kohëzgjatjen e efektit të tyre, ato janë afatshkurtra dhe afatgjata.

4.1 NATYRA E NDIKIMEVE

Sipas natyrës së tyre, ndikimet mund të renditen:

- Ndikimet që janë të pamunduara të ndodhin, sepse natyra dhe fusha e projektit dhe modelet e tij mjedisore janë të tillë që faktorët përgjegjës për shkaktimin e ndikimit në mjedis mungojnë/kanë magnitudë të neglizhueshme, ose receptorët e ndjeshmërisë nuk ekzistojnë;
- Ndikimet përfituese ose keqësuese të nën-ndara brenda tyre, që kanë rëndësi të moderuar ose të lartë dhe kanë ndikim në performancën mjedisore të fazës para dhe post-operative të projektit;
- Përgjithësisht, ndikime relative keqësuese të vogla që duhet të zbuten, në interes të përmirësimit të performancës mjedisore.

Duhet të vëmë në dukje që vlerësimi i ndikimeve tregon marrëdhënie të nivelit potencial të ndikimit, duke marrë parasysh se asnjë masë zbutëse e ndikimit, nuk adoptohet për rritjen e përfitimit ose të keqësimit.

4.2 SHTRIRJA E PROJEKTIT

Objekti i kësaj PDyV-je (pjesë e së cilës është dhe ky raport) është pozicionimi dhe planvendosja për 139 ndërtesa individuale që përftohen në kuadër të procesit të rindërtimit. Pozicionimi i tyre është i shpërndarë në të gjithë territorin e Bashkisë Kamëz, por në zona të banuara të karakterit urban dhe bujqësor të këtij territori.

Numri i ndërtesave të shqyrtuara (sipas kontratës) sipas njësive administrative është si vijon:

Njësia Administrative Kamëz 106 ndërtesa

Njësia Administrative Paskuqan 33 ndërtesa

Tabela 1 Koordinatat pikësore të njësive të banimit individual që rindërtohen për Njësinë Administrative Kamëz

Koordinatat pikësore të njësive të banimit individual që rindërtohen për Njësinë Administrative Kamëz			
Qyteti/fshati	Lloji i banesës	Gjerësi gjeografike	Gjatësi gjeografike
Kamëz	3+1	41.374412	19.731061
Kamëz	3+1	41.392359	19.747435
Kamëz	3+1	41.36400	19.760220
Kamëz	3+1	41.385926	19.765864
Kamëz	2+1	41.385671	19.733014
Kamëz	3+1	41.364591	19.762265
Kamëz	2+1	41.364619	19.764717

Kamëz	3+1	41.371785	19.761828
Kamëz	2+1	41.36873	19.761163
Kamëz	3+1	41.388170	19.74907
Kamëz	2+1	41.387529	19.73323
Kamëz	3+1	41.357475	19.769982
Kamëz	3+1	41.378203	19.737560
Kamëz	3+1	41.394339	19.764392
Kamëz	2+1	41.381400	19.729325
Kamëz	1+1	41.373253	19.753055
Kamëz	1+1	41.382319	19.764194
Kamëz	2+1	41.379725	19.759260
Kamëz	2+1	41.388040	19.75068
Kamëz	3+1	41.383594	19.761526
Kamëz	2+1	41.3729356	19.744955
Kamëz	2+1	41.379082	19.759419
Kamëz	2+1	41.363461	19.752904
Kamëz	1+1	41.352060	19.780570
Kamëz	1+1	41.370651	19.761764
Kamëz	3+1	41.389040	19.736546
Kamëz	2+1	41.383691	19.751255
Kamëz	3+1	41.385956	19.737208
Kamëz	3+1	41.370102	19.748451
Kamëz	2+1	41.38706	19.77652
Kamëz	3+1	41.380417	19.764387
Kamëz	1+1	41.381905	19.762256
Kamëz	2+1	41.391504	19.747203
Kamëz	2+1	41.367868	19.754900
Kamëz	3+1	41.389450	19.743658
Kamëz	2+1	41.386137	19.717653
Kamëz	2+1	41.391921	19.722866
Kamëz	2+1	41.369362	19.752886
Kamëz	2+1	41.38061	19.776494
Kamëz	2+1	41.361947	19.749317
Kamëz	1+1	41.367883	19.801284
Kamëz	3+1	41.359042	19.751489
Kamëz	2+1	41.367715	19.756383
Kamëz	1+1	41.378354	19.738196
Kamëz	3+1	41.388379	19.729848
Kamëz	2+1	41.369914	19.760262
Kamëz	3+1	41.370271	19.750674
Kamëz	1+1	41.384829	19.758625
Kamëz	2+1	41.394780	19.740318

Kamëz	3+1	41.379089	19.759428
Kamëz	3+1	41.370287	19.779117
Kamëz	2+1	41.366128	19.792757
Kamëz	2+1	41.378621	19.793837
Kamëz	3+1	41.371398	19.790927
Kamëz	1+1	41.370287	19.779117
Kamëz	2+1	41.363279	19.777000
Kamëz	2+1	41.371705	19.789316
Kamëz	3+1	41.373841	19.780486
Kamëz	2+1	41.369907	19.795099
Kamëz	3+1	41.370812	19.791720
Kamëz	2+1	41.381683	19.799604
Kamëz	3+1	41.374131	19.798242
Kamëz	1+1	41.369285	19.788994
Kamëz	2+1	41.366093	19.778197
Kamëz	1+1	41.374064	19.787511
Kamëz	2+1	41.378474	19.791678
Kamëz	1+1	41.371661	19.790701
Kamëz	3+1	41.371148	19.771807
Kamëz	2+1	41.377557	19.792513
Kamëz	3+1	41.363502	19.772908
Kamëz	3+1	41.3779065	19.802185
Kamëz	3+1	41.377295	19.7776588
Kamëz	3+1	41.43091	19.65969
Kamëz	3+1	41.373943	19.801718
Kamëz	3+1	41.373408	19.786478
Kamëz	3+1	41.382881	19.801336
Kamëz	3+1	41.376117	19.793473
Kamëz	1+1	41.380960	19.789865
Kamëz	1+1	41.380989	19.789889
Kamëz	1+1	41.365824	19.775888
Kamëz	3+1	41.373064	19.788056
Kamëz	2+1	41.376923	19.777437
Kamëz	3+1	41.370274	19.775652
Kamëz	2+1	41.381084	19.798567
Kamëz	3+1	41.364627	19.774471
Kamëz	3+1	41.370079	19.776451
Kamëz	3+1	41.365831	19.775447
Kamëz	1+1	41.370395	19.785106
Kamëz	3+1	41.373956	19.797441
Kamëz	1+1	41.383527	19.791120
Kamëz	3+1	41.372555	19.799443

Kamëz	2+1	41.375528	19.798998
Kamëz	2+1	41.376740	19.797266
Kamëz	3+1	41.369707	19.773356
Kamëz	3+1	41.377740	19.783631
Kamëz	3+1	41.367612	19.778733
Kamëz	2+1	41.3779603	19.802542
Kamëz	3+1	41.371649	19.790712
Kamëz	1+1	41.3737974	19.787472
Kamëz	3+1	41.368178	19.774157
Kamëz	3+1	41.377558	19.801028
Kamëz	1+1	41.371183	19.789954
Kamëz	2+1	41.369245	19.782294
Kamëz	3+1	41.371310	19.778943
Kamëz	2+1	41.367880	19.785953
Kamëz	3+1	41.378345	19.780070

Tabela 2 Koordinatat pikësore të njësive të banimit individual që rindërtohen për Njësinë Administrative Paskuqan

Koordinatat pikësore të njësive të banimit individual që rindërtohen për Njësinë Administrative Paskuqan			
Qyteti/fshati	Lloji i banesës	Gjerësi gjeografike	Gjatësi gjeografike
Paskuqan	2+1	41.368494	19.835640
Paskuqan	2+1	41.390203	19.796695
Paskuqan	1+1	41.351333	19.781781
Paskuqan	3+1	41.353067	19.807309
Paskuqan	2+1	41.351382	19.803505
Paskuqan	3+1	41.356761	19.787633
Paskuqan	3+1	41.351099	19.802499
Paskuqan	1+1	41.360554	19.838921
Paskuqan	2+1	41.357037	19.824062
Paskuqan	3+1	41.353525	19.832664
Paskuqan	2+1	41.369510	19.795846
Paskuqan	2+1	41.351474	19.777937
Paskuqan	2+1	41.353819.	19.786522
Paskuqan	3+1	41.352459	19.788523
Paskuqan	3+1	41.358500	19.792520
Paskuqan	2+1	41.353091	19.830238
Paskuqan	1+1	41.352696	19.782560
Paskuqan	3+1	41.360223	19.822560
Paskuqan	1+1	41.350858	19.786847
Paskuqan	3+1	41.357361	19.820457

Paskuqan	2+1	41.357293	19.8205501
Paskuqan	2+1	41.357804	19.820363
Paskuqan	2+1	41.368023	19.83485
Paskuqan	2+1	41.38495	19.75989
Paskuqan	3+1	41.356150	19.780159
Paskuqan	3+1	41.358001	19.817550
Paskuqan	2+1	41.364736	19.811282
Paskuqan	2+1	41.3655557	19.785195
Paskuqan	1+1	41.352738	19.805960
Paskuqan	3+1	41.368020	19.834482
Paskuqan	2+1	41.368353	19.835020
Paskuqan	3+1	41.360439	19.803582
Paskuqan	3+1	41.353775	19.786388

4.3 NDIKIMET NGA PROJEKTI I ZBATIMIT (FAZA E NDËRTIMIT)

4.3.1 NDIKIME QË SHOQËROJNË TRANSPORTIMIN E MATERIALEVE TË NDËRTIMIT

Transportimi i një sasive relativisht të madhe të materialeve të ndërtimit në pika të ndryshme të trasesë rrugore që çon në objekt, është përbërës i rëndësishëm i veprimtarisë ndërtimore. Trafiku transportues jo vetëm rrit dukshëm volumin total të trafikut ditor në rrugën ekzistuese, por do të rrisë në mënyrë të konsiderueshme numrin e makinave të rënda. Këta faktorë do të çonin në rëndimin ose bllokimin e trafikut. Rëndimi në rritje në kohën e pikut të trafikut herët në mëngjes dhe vonë pas darke mund të shqetësojë përdoruesit e tjerë të rrugës dhe gjithashtu çon në rritjen e aksidenteve në saje të frustrimit që krijohet nga lëvizja e ngadaltë e makinave të rënda. Makinat me ngarkesë bosh në kthim që tentojnë të lëvizin shumë shpejt, do të kontribuojnë në rritjen e rrezikut për përdoruesit e rrugës.

4.3.2 NDIKIMET QË SHOQËROJNË GËRMIMET E DHEUT

Nga llogaritjet paraprake rezulton se nga punimet e prishjes së ndërtesës së dëmtuar, gërmimit dhe thellimit do të gjenerohen:

Njësia Administrative Kamëz 1360m³ dhe i butë 3850m³ materiale inerte

Njësia Administrative Paskuqan 360m³ dhe i butë 950m³ materiale inerte

Betoni që nxirret nga gërmimet përfaqëson betonin e themeleve të ndërtesës së prishur materialet e të cilit gjenden akoma në terren.

Nisur nga karakteristikat fiziko-mekanike të shtresave përbërëse të terrenit nuk parashikohet që gërmimet të shkaktojnë rrezik për rrëshqitjen e dheut.

4.3.3 HUMBJA E DRURËVE DHE BIMËSISË NË ZONËN E NDËRTIMIT

Nevoja për shfrytëzimin optimal të sipërfaqes së ndërtimit, do të çonte në mënyrë të pashmangshme në humbjen e drurëve dhe bimësisë në vendin e ndërtimit. Numri që do të duhej të vlerësohej, do të ishte relativisht i vogël. Zona e ndërtimit nuk është e pasur me bimësi dhe pas ndërtimit parashikohet krijimi i hapësirave të gjelbra që do të shtojë masën e florës në zonë duke mos sjellë pasoja por përkundrazi do të përmirësojë situatën e gjelbërimit përreth.

4.3.4 NDIKIME PËRFITUESE

Gjatë zbatimit të projektit do të gjenerohen të ardhura lokale nga veprimtaritë e ndryshme ndërtimore, si rezultat i krijimit të vendeve të reja të punës dhe gjatë funksionimit synohet përmirësimi i shërbimeve ekonomike dhe sociale urbane.

4.4 NDIKIME MJEDISORE, HUMANE DHE SHOQËRORE

4.4.1 MJEDISI NATYROR

Ndikimet kryesore mbi mjedisin natyror mund të përmbledhen:

- Keqësim i cilësisë së ajrit si pasojë e pluhurit dhe tymit në vendndërtime, në hapësirat e parashikuara për ndërhyrje në vendin ku do të ndërtohet, dhe ngritjes së kantierit, impiantit të ndërtimit që do të funksionojë gjatë zbatimit dhe që kanë ndikim direkt në jetën e banorëve.
- Rritje e nivelit të zhurmave që krijohen prej aktivitetit ndërtimor dhe që janë të pranishme gjatë gjithë fazës së zbatimit të projektit;
- Gjenerimi dhe eliminimi i papërshtatshëm i mbetjeve ndërtimore;
- Përdorimi i mjediseve dhe sipërfaqeve të papërshtatshme për depozitimin dhe përpunimin e materialeve që përdoren për ndërtime, me pasojë dëmtimin e mjedisit natyror (prerje pemësh, depozitime në afërsi të banesave, etj.);
- Erozioni i tokës që vjen nga ndërhyrjet në hapësirat ndërtimore të planifikuara duke shkaktuar rritje të turbullimit të ujit në trupat ujore;
- Kontaminimi i ujërave sipërfaqësore me mbetje ndërtimore gjatë prishjes së shtresave rrugore të vjetra si pasojë e mungesës së mundësive për ripërdorim dhe riciklim;
- Kontaminimi i ujërave sipërfaqësore me lëndë të rrezikshme, si asfalte, bitume, tretës gjatë ndërtimit të objektit;
- Pakësimi i sipërfaqeve të gjelbra në rastet kur projekti parashikon ndërtim në zona me gjelbërim;
- Humbja e disa drurëve frutore/natyrallë dhe bimësisë që janë parashikuar të zihen nga

sipërfaqja e objektit.

Shumica e ndikimeve të paraqitura më sipër kanë natyrë të përkohshme, por disa prej tyre do të kenë ndikim negativ dhe afatgjatë dhe do të shoqërojnë gjithë kohën e zbatimit të projektit.

Masa zbutëse të përshtatshme janë paraqitur më tej në këtë raport, në përputhje me natyrën e ndikimeve dhe efektit të tyre.

4.4.2 MJEDISI HUMAN

Ndikimi i projektit të zbatimit të objektit mbi mjedisin human përfshin:

Shpronësimi dhe përdorimi i tokës

Ndërtesat e reja që ndërtohen në kuadër të rindërtimit janë në parcelat ku do të shemben ndërtesat e dëmtuara nga tërmeti dhe në një pjesë të mirë të rasteve mbi gjurmën e ndërtesës që rindërtohet dhe nuk prekin hapësirat publike apo tjetërsojnë përdorimin aktual të pronave.

Ndikimet mbi monumentet e kulturës

Në projektin arkitektonik, nuk ka të dhëna që punimet mund të kryhen afër monumenteve të kulturës, si objekte kulti, apo dhe objekte që janë shpallur në ruajtje. Në të gjitha rastet, punimet do të kryhen me kujdesin e duhur, duke respektuar në mënyrë rigoroze të gjitha standardet e parashikuara me ligj gjatë punimeve të zbatimit. Nisur nga hulumtimi paraprak i hartave të vendndodhjes së monumenteve të kulturës në afërsi të objekteve nuk ka monumente kulture. Gjithashtu përjashtohet mundësia e hasjes së objekteve me rëndësi arkeologjike gjatë gërmimit pasi ndërtesa e re është e vendosur në gjurmën e ndërtesës së shembur.

Ndikime të përkohshme

Mjedisi lokal dhe banorët përreth do të ekspozohen ndaj pluhurave, tymrave dhe mbetjeve ndërtimore që do të krijohen nga punimet e zbatimit të projektit. Si pasojë e makinave të rënda që do të përdoren për ndërtim dhe transportin e materialeve, është e pritshme një rritje e sasisë së emetuar të tymrave dhe gazrave, e cila do të jetë më e madhe në periudhën e verës, për vetë volumin më të madh të punimeve që kryhen në këtë stinë. Trafiku i tepruar gjatë kësaj periudhe do të jetë mjaft shqetësues në krijimin e pluhurave dhe ekspozimi i personelit dhe i banorëve ndaj zhurmave mbi nivelet e lejuara nga makineritë e rënda do të krijojë stres nervor, i dëmshëm për shëndetin e tyre.

Ndikime përfituese

Gjatë zbatimit të projektit do të gjenerohen të ardhura lokale nga veprimtaritë e ndryshme ndërtimore. Projekti ka të ngjarë të sigurojë punë për një numër të konsiderueshëm

personash.

Biznesi lokal do të përfitojë nga rritja e fuqisë blerëse që vjen si pasojë e punësimit. Punësimi rritet gjatë periudhës ndërtimore dhe do të përbëjë një kontribut të dobishëm në të ardhurat familjare.

4.5 NDIKIMET NGA PROJEKTI I ZBATIMIT (FAZA E OPERIMIT)

4.5.1 MJEDISI NATYROR

Faza operative e projektit (funksionimi i objektit) do të rezultojë me prodhimin e zhurmave brenda ambienteve në varësi të funksionit përkatës. Këto zhurma nuk do të jenë të tilla që do të shkaktojnë ndotje akustike të ndjeshme. Gjithsesi, rekomandohet një monitorim paraprak i nivelit të zhurmave përpara fillimit të punimeve (matje e vazhduar 24-orëshe në pika të caktuara të zgjedhura si pikat më të ndjeshme ndaj zhurmave). Kjo do të bënte të mundur vendosjen e “baseline” për zhurmat dhe krahasimin me nivelin e zhurmave në rastin e funksionimit të objektit, referuar Udhëzimit nr. 8, datë 27.11.2007 “Për nivelet kufi të zhurmave në mjedise të caktuara”.

Mbetjet inerte përbëjnë natyrën mbizotëruese të mbetjeve dhe ndotjeve që do të shkaktohen dhe ndonëse një pjesë e dheut që del nga gërmimi do të përdoret për sistemimin (mbushjen) e zonës përreth objektit. Për parandalimin e rreziqeve të ndikimit në zonat përreth për shkaqe rrëshqitjesh të mundshme të faqeve të gërmimit projekti parashikon përdorimin e pilotave perimetrale përreth gropës që do të krijohet. Mbetjet inerte në rastet kur punimet e gërmimit do të jenë me sasi të mëdha do të shkarkohen direkt në mjetet e transportimit të tyre në pikat e caktuara (landfill i mbetjeve inerte), ndërsa kur sasia e mbetjeve që do të gjenerohet gjatë gërmimit do të jetë e vogël ato do të depozitohen përkohësisht në kantierin e ndërtimit. Kontrolli, maganizimi dhe transportimi i mbetjeve do të realizohet nga kompani të pajisura me lejet dhe/apo licencat përkatëse për realizimin e këtij procesi. Të gjitha mbetjet inerte që gjenerohen nga gërmimet nuk kanë përmbajtje të ndotësve dhe ekotoksiciteti i lëngjeve kulluese të mbetjeve inerte është inekzistent dhe në mënyrë të veçantë nuk vënë në rrezik cilësinë e ujërave sipërfaqësore dhe/ose të ujërave nëntokësore. Transferimi i mbetjeve inerte do të realizohet në përputhje me përcaktimet e VKM nr. 22 datë 23.04.2014 “Për miratimin e rregullave për transferimin e mbetjeve jo të rrezikshme dhe informacionin që duhet të përfshihet në dokumentet e transferimit”. Dokumentacioni i transferimit dhe i dorëzimit të mbetjeve duhet të jetë ai i përcaktuar në Aneksin 1 të VKM nr. 22 datë 23.04.2014. Mbetjet inerte që gjenerohen nuk parashikohen ti nënshtrohen përpunim paraprak, përzierje apo procese të tjera, që ndryshojnë natyrën ose përbërjen e këtyre mbetjeve. Zotëruesi i mbetjeve inerte është i detyruar t'i dorëzojë këto mbetje tek operatorët, të cilët janë të pajisur me leje mjedisore, sipas shtojcës 1, bashkëlidhur ligjit nr. 10448, datë 14.7.2011, “Për lejet e mjedisit”, të ndryshuar, dhe me licencë të tipit III.2.B, sipas vendimit nr. 538, datë 26.5.2009, të Këshillit të Ministrave, “Për licencat dhe lejet që trajtohen nga/apo nëpërmjet Qendrës Kombëtare të Licencimit (QKL) dhe disa rregullime të tjera nënligjore të përbashkëta”. Pas përfundimit të procesit të ndërtimit “Zotëruesi i

mbetjeve” duhet të provojë se ka përmbushur detyrimet e tij përsa i përket transferimit të mbetjeve dhe masave parandaluese Brenda 30 (tridhjetë) ditëve nga data e përfundimit të zbatimit të projektit, duhet të paraqiten pranë Agjencisë Kombëtare të Mjedisit kopje të dokumentacionit që provojnë përmbushjen e kërkesave të këtij vendimi.

Ndotja e dytë potenciale e cila duhet marrë në konsideratë, është gjenerimi i mbetjeve industriale banale, kryesisht ambalazhe, mbledhja e të cilave do të bëhet në kontejnerët e vendosur për këtë qëllim, dhe do të evakohen drejt vendgrumbullimeve të tyre në marrëveshje me Autoritetet e Bashkisë Kamëz.

Si pasojë e lëvizjes së mjeteve dhe rritjes së nivelit të trafikut, faza operative e projektit do të rezultojë me shkarkimin e ndotësve, si vajrat dhe metalet e rënda që do të depërtojnë në tokë dhe do të shpërhapen duke rrezikuar rritjen e nivelit të ndotjes në mjedisin natyror, si pasojë e shpëlarjes së rrugës nga ujërat atmosferike.

Pritet që shkarkimet e substancave helmuese të ulen me rritjen e shpejtësisë dhe në sajë të cilësisë më të mirë të karburanteve. Sidoqoftë, shkarkimet mundet gjithashtu të shtohen për shkak të konsumit të lartë të lëndëve djegëse, që i korrespondojnë shpejtësisë së lartë të makinave.

Më poshtë, jepen ndotjet kryesore si rezultat i shkarkimeve në mjedis:

- Shkarkimi i tymrave nga motorët me djegie të brendshme (përfshirë pjesëzat e hidrokarbureve aromatike shumëciklesh të absorbueshme);
- Trafiku në rritje do të shkaktojë më shumë shkarkime plumbi, si pasojë e përdorimit të benzinës me plumb;
- Shtimi i shkarkimeve të CO, CO₂, NO_x, SO₂, pjesëzave, metaleve të rënda dhe aerosoleve si pasojë e rritjes së dendësisë së trafikut;
- Gjenerimi i filmit të naftës në sipërfaqe të rrugës dhe depërtimi i naftës dhe ndotësve të tjerë në tokë;
- Kontaminimi i rrjedhave ujore me film HC dhe pluhur të kontaminuar.

Gjatë fazës operative, shfrytëzimi i ambienteve hidrosanitare, do të shoqërohet edhe me shkarkimin e ujërave të përdorura. Efekti i tyre në mjedis dhe në shëndetin e njerëzve është i neglizhueshëm, pasi ato do të mblidhen dhe do të dërgohen drejt impiantit të trajtimit i cili do të realizohet nga vetë firma investitore dhe më pas në mjedisin receptor, duke respektuar limitet e fiksuara me VKM nr. 177, datë 31.03.2005 “ Për normat e lejuara të shkarkimeve të lëngëta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse”.

Mbetjet e natyrave të ndryshme që do të gjenerohen gjatë procesit të zbatimit të projektit do të depozitohen dhe transportohen të diferencuara.

4.5.2 MJEDISI HUMAN

Ndërtimi i objektit, do të ketë një ndikim pozitiv mbi cilësinë e jetës së banorëve të cilët do të banojnë dhe zhvillojnë aktivitetet e tyre në afërsi të objektit.

5 SHKARKIMET E MUNDSHME NË MJEDIS

5.1 SHKARKIMET E UJËRAVE TË NDOTURA

Është e rëndësishme të theksohet se ujëra të ndotura me përmbajtje hidrokarbure nuk do të ketë. Në raste të veçanta në qoftë se do ketë ujëra të ndotura si pasojë e ndonjë avarie apo problem të paparashikuar do të njoftohen menjëherë kompani të licencuara për të marrë këto ujëra dhe për të bërë pastrimin e menjëhershëm të zonës problematike. Ujërat e përdorura dhe ujërat e zeza të cilat do të gjenerojnë si rezultat i proceseve të ndërtimit dhe punonjësve që do të punojnë aty në mungesë të kolektorëve do të menaxhohen me anë të gropave septike dhe depuratorëve të cilët do të pastrojnë deri në 90 % të tyre para se të mund të derdhen në kanale aty pranë dhe të mund të përdoren për ujë në bujqësi e më gjerë.

5.2 GAZRAT

Çlirimet e gazrave në ajër që lidhen me ndërtimin, për dy tipat e burimeve, ndryshojnë sipas llojeve të veprimtarive dhe lidhen me fazat e ndryshme tipike të një projekti ndërtimi. Kështu mund të dallohen fazat e mëposhtme të këtyre çlirimeve në ndërtim:

- Përgatitja e zonës për ndërtim që përfshin nivelimin dhe stabilizimin e dheut;
- Aktivitetet prerëse dhe mbushëse, të cilat mund të përfshijnë lëvizjen me makineri të renda për zhvendosjen e dheut mbi sipërfaqet e çrregullta;
- Ngarkimin dhe largimin e mbeturinave të pengesave natyrore dhe atyre të krijuara nga dora e njeriut, të cilat mund të përfshijnë hedhjet në tokë, heqjet mekanike, ngarkim/shkarkimet e materialeve;
- Ndërtimi i përgjithshëm i themeleve, konstruksioneve prej çeliku, punimeve të brendshme dhe të jashtme,
- Instalimet e tubacioneve elektrike, hidraulik, ventilimit apo edhe ngrohjes.

5.3 PLUHURAT

Siç u theksuar edhe më sipër çlirimet e gazrave dhe pluhurave në ajër nga këto veprimtari të zakonshme ndërtimi përfshijnë:

- Çlirimet e gazta (PM2.5) nga makineritë e renda lëvizëse me gazoil apo benzine, pajisjet
- ndihmese portative si dhe automjetet private të banorëve përreth;

- Pluhurat që dalin (PM10) nga gjurmimi i dheut apo nga shembjet e ndryshme që ndodhin në kantierin e ndërtimit.
- Shkarkimet në ajër do të jenë në nivele minimale pasi nuk kemi të bëjmë me procese të ndërlikuara kimike dhe do të merren të gjitha masat e nevojshme për reduktimin e pluhurave dhe grimcave të imta duke e rrethuar ambientin e punës si edhe duke e spërkatur herë pas here me ujë.

5.4 ZHURMAT

- Zhurma gjatë procesit të punës do të ketë. Ato do të jenë prezent gjatë procesit të punës por do të jenë brenda normave të lejuara dhe me intervale të shkurtra kohore. Punëtorët do të jenë të pajisur me mjete mbrojtëse kundra zhurmave.

5.5 VIBRIMET

- Vibracionet e lindura prej punës në pajisjet teknologjike si ato ngjeshëse janë të amortizuara, për shkak të funksionimit bashkëkohor të pajisjeve. Megjithatë do të respektohen në maksimum oraret në të cilat mund të punohet me intensitet disi më të lartë përse i përket vibrimeve që mund të emetojnë pajisjet apo makineritë e ndryshme.

5.6 PRODHIMET E MBETJEVE

Mbetje të ngurta - Nga procesi i ndërtimit dalin shumë disa lloje mbetjesh të ngurta, të cilat janë:

- Copa kartoni dhe ambalazhe të dëmtuara
- Mbetje inerte gjatë betonimit të bazamentit të godinave
- Inerte të ndryshme nga shembja e ndërtesës së dëmtuar
- Betone dhe inerte të tjera nga gjurmimi në territorin ku ndodhen themelet e ndërtesës së prishur

Këto do të jenë në sasi të vogla dhe nuk do të jenë të ndotura me lëndë të dëmshme për mjedisin.

Mbetje të gazta - Mendohet se nuk do të gjenerohen mbetjet e gazta gjatë punimeve të montimit, mbasi nuk do të ketë aktivitet me djegie, me përjashtim të rasteve kur mund të ndodhë avari, zjarre etj.

6 KOHËZGJATJA E MUNDSHME E NDIKIMEVE

6.1 MASAT ZBUTËSE PËR ZVOGËLIMIN E NDIKIMEVE NEGATIVE NË MJEDIS

Ndikimet negative kërkojnë hartimin e masave zbutëse dhe rikuperimet për ndikimet negative dhe kjo realizohet me anë të tre metodave të mundshme:

- evitimi ose parandalimi i ndikimit;
- reduktimi ose korigjimi i ndikimit; dhe
- kompensimi ose shlyerja e ndikimit.

Lloji i rekomanduar i zbutjes së ndikimit ka mundësi të varet nga një sërë faktorësh, përfshirë zbatueshmërinë teknike, praktikitetin, resurset dhe kapacitetin e disponueshëm, koston dhe nëse rekuperimi i propozuar është konsistent me planin ose programin e propozuar.

6.2 METODAT E MUNDSHME PËR ZVOGËLIMIN E NDIKIMEVE NEGATIVE NË MJEDIS

Evitimi ose parandalimi

Parandalimi i ndikimeve negative është opsioni i parë dhe më i miri, në rast se është në linjë me qëllimet e tjera të programit të propozuar. Parandalimi funksionon më mirë kur zbatohet herët në procesin e vendimmarrjes dhe në një nivel strategjik. Sapo janë marrë vendimet kryesore në lidhje me një program të propozuar (p.sh. në rastin e zhvillimit të tokës – shkalla e zhvillimit, vendndodhja dhe lloji i përdorimit i propozuar), rikuperimi ka më shumë mundësi të fokusohet në reduktimin ose shmangien e ndikimeve.

Reduktimi ose korigjimi

Reduktimi i ndikimeve negative ka mundësi të jetë metoda më e zakonshme. Dëmtimi në mjedis mund të jetë i pranueshëm, por kur mbahet brenda kufijve të pranueshëm. Korigjimi i ndikimeve negative është i ngjashëm me reduktimin, përveçse kryhet pasi kanë ndodhur ndikimet, për shembull rimbjellja e vegjetacionit të dëmtuar.

Kompensimi ose shlyerja

Kompensimi ose shlyerja e ndikimeve përfshin krijimin e një përfitimi mjedisor i cili kompenson për një dëmtim tjetër mjedisor. Vështirësia e kompensimit qëndron në sigurinë që do të kryhet.

Për projektin aktual ndikimet në mjedis janë të pakta dhe kryesisht janë të lidhura me fazën e ndërtimit pasi në fazën e shfrytëzimit mendohet që periudha e funksionimit do të jetë e vogël duke u ndikuar nga vetë lloji i veprimtarisë së ushtruar, kështu që nuk parashikohen ndikime afatgjata në mjedis.

7 SHTRIRJA HAPËSINORE E NDIKIMIT NË MJEDIS

7.1 DISTANCA FIZIKE NGA VENDNDODHJA E PROJEKTIT

Distanca e ndikimit në mjedis nuk do të jetë jashtë territorit të zonës e cila do të jetë objekt rindërtimi e zhvillimi.

Vlerat e ndikuara

Jashtë këtyre ambienteve nuk do të ketë ndikim pasi do të kemi edhe rrethim kantieri përveç masave të tjera të parashikuara për shmangien e ndikimeve.

Disa nga ndikimet e mundshme janë:

- Ndotje e ajrit nga grimca për shkak të transportit dhe procesit të grumbullimit të mbetjeve.(-)
- Rritja e nivelit të zhurmave dhe gjenerimi i dridhjeve në mjediset natyrore për shkak të rritjes intensitetit të transportit (-)
- Lindje dhe rritje të mundësisë për sëmundje profesionale dhe aksidente (-)
- Ulja e efekteve të papunësisë së zonës, përmirësimi i jetesës së banorëve të zonës nga zhvillimi i industrisë (+)
- Rritja e punësimit në komunitet nga shfrytëzimi i fuqisë puntore. (+)

8 MUNDËSIA E REHABILITIMIT

8.1 NEVOJAT PËR REHABILITIM

Shfrytëzimi i zonës, si aktivitet ndërtimor sipërfaqësor vepron në sipërfaqe. Pjesa e relievit, ku do të zbatohet aktiviteti, në përfundim të jetës së veprës, e cila është fillimisht 50 vjet, do të transformohet në një sipërfaqe ndërtimi. Nga këqyrja në vend konstatohet se sipërfaqja, ku do të ndërtohet vepra është e mbuluar nga rrënojat e ndërtesës së shembur dhe nuk ka bimësi apo dëmton pjesë të ekosistemit, të cilat nuk përbëjnë problem për leje mjedisi, si dhe për shfrytëzim. Përpara subjektit dalin detyrime, të cilat duhet të zbatohen mbështetur me fonde financiare të planifikuara që në projekt dhe me grafik për vazhdimësinë e rehabilitimit të sipërfaqeve të shfrytëzuara dhe rreth tyre, gjatë jetës së veprës dhe mbas saj. Plani i rehabilitimit është hartuar në zbatim të detyrave kryesore gjatë dhe mbas shfrytëzimit është rehabilitimi i sipërfaqes së shfrytëzuar i kombinuar me monitorimin e të gjithë aktivitetit, gjatë tij dhe mbas mbylljes. Në këtë rast, bazuar në llojin e shkëmbinjve rrënjësor, materialit të zhveshjes, llojit të mbetjeve, bimëve autoktone dhe përqindjes së pyllëzuar të sipërfaqes ku do të ngrihet vepra, është gjykuar që rehabilitimi të bëhet duke u mbështetur në rikthim pjesor, të gjelbërimit dhe kthimin e sipërfaqes në territor bujqësor (përdorim i hamendësuar të ketë qenë në sipërfaqen e territorit para ndërtimit të ndërtesës e cila do të rindërtohet).

8.2 Rehabilitimi i gjurmës së ndërtesave që prishen

Sipërfaqet e territorit të zënë nga ndërtesa ekzistuese të dëmtuara nga tërmeti të cilat në kuadër të këtij procesi rindërtimi shemben dhe gjurma e ndërtesës së re nuk bie apo nuk mbulon plotësisht gjurmën e ndërtesës ekzistuese do të rehabilitohen dhe do të kthehen si sipërfaqe në funksion të banimit apo bujqësisë, në varësi të përdorimit të pronës.

8.3 MASAT REHABILITUESE

Masat rehabilituese në planet e rehabilitimit identifikohen në përputhje me karakteristikat e vlerat e habitatit. Rigjelbërimi i habitatit me bimësi kryhet, duke i dhënë përparësi bimëve autoktone, të përshtatshme me zonën, që kanë ekzistuar para hapjes së gurores, si dhe bimësisë tjetër që është në përputhje me tipin e tokës. Llojet pyjore që përdoren për ripyllëzimin e rekomandohen, duke pasur parasysh:

- për mbrojtjen e tokave nga erozioni të përdoren llojet fletore përherë të blerta;
- për veshjen e terreneve shkëmbore të përdoren llojet pyjore të cilat kanë sistem rrënjor të fuqishëm, e mbajnë të mbuluar tokën edhe gjatë stinëve me reshje të bollshme dhe e lidhin mirë atë;
- për terrene me shfaqje të erozionit duhet të përdoren dhe llojet që lidhin mirë terrenin dhe ndihmojnë parandalimin e erozionit;
- për terrene të eroduara, krahas fidanëve, të përdoret edhe mbjellja me farë.

Pyllëzimet e ripyllëzimet e terreneve të degraduara, pasi përfundojnë, i dorëzohen me dokumente të rregullta Drejtorisë së Shërbimit Pyjor, e cila i vë në ruajtje dhe i mbron për një periudhë 20-vjeçare për të bërë të mundur rimëkëmbjen e tyre. Kriteret për vlerësimin e rehabilitimit të habitatit të dëmtuar nga guroret përfshijnë:

- a) zona e rehabilituar të rikthehet në një gjendje të qëndrueshme dhe jo ndotëse;
- b) zona të jetë kthyer në gjendje të përshtatshme për përdorimin e mëtejshëm të planifikuar;
- c) zona nuk duhet të preket nga erozioni;
- d) rigjelbërimi të jetë efektiv në të gjithë sipërfaqen e habitatit, duke vlerësuar densitetin e fidanëve, larminë e llojeve dhe mbulesën bimë, siç është parashikuar në planin e miratuar të rehabilitimit.

Sistemimi dhe përgatitja e vendit

Hapi i parë në operacionin e rehabilitimit është pastrimi i përgjithshëm dhe sigurimi i zonës.

Hapi i parë në procesin e përgatitjes përfshin rimodelimin e zonës. Përdorimi përfundimtar i tokës do të përcaktojë formën e relievit. Vendi duhet të modelohet në mënyrë të tillë që të

harmonizohet me peizazhin rrethues. Vendi duhet lënë në një gjendje të qëndrueshme, lehtësisht të kulluar që të harmonizohet me zonën rrethuese. Shtresa e tokës duhet të ripërhapet në mënyrë uniforme mbi zonë në një thellësi të përshtatshme për të mbështetur rigjëlberimin. Në rastin tonë do të mungojë shtresa e tokës, por do të kërkohen alternativa në materiale argjile të pranishme në vende pranë, në mbulesë mineralese ose shkëmbinjtë sedimentare që përfshijnë një përmbajtje të lartë pluhur minerali, shkëmb shumë të thërrmuar ose shtresë dheu që mund të merret nga vendet e ndërtimit, por duhet përshtatur në ngjyrë pa prishur peizazhin. Të gjitha zonat e ngjeshura duhet të punohen thellë përgjatë konturit. Kjo mund të kryhet përpara ose pas përhapjes së shtesës së dheut.

Rigjëlberimi dhe gjëlberimi

Vegjetacioni është stabilizuesi më i mirë i mirëmbajtjes së thjeshtë të zonave të degraduara në periudhë afatgjatë. Rigjëlberimi i shërben parandalimit të erozionit. Rigjëlberimi gjithashtu minimizon ndikimin e ndërhyrjes pamore.

Monitorimi dhe mirëmbajtja

Rehabilitimi është një proces që mund të shkojë me vite për të dhënë një ekosistem të qëndrueshëm dhe vetë qëndrues. Kujdesi i mëvonshëm është shumë i rëndësishëm dhe çdo dështim duhet të riparohet sa më shpejt.

Masa të sugjeruara

Zonat e rehabilituara duhet të inspektohen rregullisht për të vlerësuar shëndetin e vegjetacionit dhe kontrolluar për erozion, dëmtim nga kullotja dhe ndotje nga barërat e këqija. Inspektime të përvitshme mund të kërkohen në disa zona më të mëdha pas ndërprerjes së operacioneve për të siguruar suksesin në vazhdim të rigjëlberimit.

9 MASAT PËR SHMANGIEN DHE ZBUTJEN E NDIKIMEVE NEGATIVE NË MJEDIS

9.1 VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM I PERFORMANCËS MJEDISORE

Natyra e projektit është e tillë që shumica e punimeve do të realizohen në renditjen e planifikuar, kështu që shmanget ose pakësohet shkalla e efekteve keqësuese.

Gjatë fazës operacionale shkalla e aktiviteteve, niveli i trafikut etj., kanë pak gjasa të jenë të larta në atë shkallë sa të shkaktojnë shqetësime në lidhje me zhurmat, ndotjen e ajrit ose lëvizjen e automjeteve dhe këmbësorëve.

Në fazën ndërtimore të projektit ndikimet keqësuese mund të zbuten kënaqshëm, ose me anën e projektimit të mirë inxhinierik, ose përmes adoptimit dhe përforsimit të kushteve mbrojtëse mjedisore në kontratat ndërtimore. Megjithatë do të jenë të pranishëm rreziqet e

sigurimit rrugor në rritje me shpejtësinë e madhe të automjeteve dhe volumin më të madh të trafikut gjatë operimeve.

Ndikimet më të rëndësishme mjedisore dhe janë si vijon:

- Humbje e drurëve, shkurreve dhe bimësisë;
- Pluhur dhe ngritje tymi në stadin ndërtimor që mund të shkaktojë probleme në banorët pranë objekteve të ndërtimit;
- Mungesa e vendeve për depozitimin e gjitha mbetjeve të papërdorshme të ndërtimit;
- Përdorimi përgjithësisht i ujit gjatë stadt të ndërtimit pa trajtim të përshtatshëm para përdorimit.

Masat zbutëse dhe vlerësuese për t'u marrë janë të shumëllojshme. Masat kryesore janë të ndara për fazat (stadet) ndërtimore dhe operative të projektit. Ato klasifikohen në masa zbutëse të detyrueshme dhe në masa zbutëse të rekomanduara shtesë.

9.2 PERIUDHA NDËRTIMORE - MASA ZBUTËSE TË DETYRUESHME

- Të pakësohet në minimum ndotja e tokës dhe burimeve ujore në sheshet e ndërtimit të kontraktuesve dhe vendet e punës si pasojë e keqfunksionimit të ambienteve sanitare, krijimit të mbetjeve si dhe rrezikut të derdhjeve dhe rrjedhjeve të materialeve ndotëse. Kontraktorit/ëve do t'u kërkohet të bëjnë projekt-propozimet e tyre për të parandaluar dhe minimizuar këto burime potenciale të ndotjes;
- Futja e teknologjisë së re në ndërtim me nivel të ulët zhurme dhe përdorimi i mjeteve me goma;
- Prerja e asfalteve me teknologjinë e kohës, pa zhurmë dhe pluhur (me përdorim uji);
- Përdorimi i mjeteve të mbuluara për largimin e mbetjeve të ndërtimit që shkaktojnë ndotje suplementare, dhe riciklimi i mbetjeve të ndërtimit që mund të ripërdoren, (asfaltet, hekurat e ndërtimit, pjesë metalike, etj.);
- Filtrimi i ujërave që ngelen nga përdorimi në fushën e ndërtimit dhe që ndotin tokën (ujërat me çimento, me acide, lëng xhami, ujërat e makinerive të ndërtimit);
- Të gjitha ujërat e ndotura që përdoren në ndërtime do të trajtohen në mënyrë të përshtatshme. Rekomandohet që uji duhet së pari të kalojë në një seri filtrash ku përdoret edhe rëra ose pellgje precipitimi dhe së fundi, të infiltrohet në tokë para se të derdhet në mjedisin natyror;
- Të merren të gjitha masat për të siguruar nivelin e duhur të sigurisë dhe higjienës në punë (pajisja e punëtorëve me doreza, maska mbrojtëse, helmetë, etj.);
- Spërkatja me ujë e sipërfaqeve të rrugës të pashtuara për të evituar ngritjen e

pluhurave gjatë periudhave me thatësi;

- Minimizimi i sasive të mbetjeve të kantierit nëpërmjet ripërdorimit të tyre.
- Depozitimi përfundimtar i mbetjeve ndërtimore është përgjegjësi e kontraktuesve në bashkëpunim me autoritetet bashkiake. Është i nevojshëm një asgjësim përfundimtar dhe i përshtatshëm i mbetjeve;
- Me qëllim që të pakësohet shkarkimi i tymrave dhe shtimi i zhurmave, kontraktuesit duhet të mundësojnë përdorimin e makinerive moderne me nivel të ulët zhurme dhe shkarkime të ulëta të gazeve dhe tymrave;
- Me qëllim që të ulët ndikimi për banorët dhe mjedisin, duhet bërë monitorimi për të kontrolluar parametrat kryesorë ndotës gjatë ndërtimit (pluhur, zhurmë, kontaminim uji, mbetje të ngurta);
- Të shihen të gjitha mundësitë e ripërdorimit të shtresave dhe asfalteve, me synim evitimin e hedhjes së tyre në vende të papërshtatshme.

9.3 STADI NDËRTIMOR ZBATUES. MASA ZBUTËSE TË REKOMANDUARA SHITESË

- Sisteme sinjalizimi të përkohshme trafiku dhe shenja rrugore për të rritur sigurinë rrugore gjatë ndërtimit;
- Puna duhet të kryhet vetëm gjatë ditës për të mënjeluar zhurmën, pluhurin dhe shkarkimin e tymit gjatë natës.

9.4 PERIUDHA E SHFRYTËZIMIT - MASA ZBUTËSE TË DETYRUESHME

- Respektimi i rregullave të higjienës dhe sigurisë në punë nga ana e personelit për të ulur në maksimum efektin e ndotjes akustike dhe të emetimeve në ajër;
- Mbikëqyrja dhe mirëmbajtja e rrjetit shkarkues të ujërave të përdorur;
- Aplikimi i ndarjes dhe mbledhjes së diferencuar të mbetjeve duke përdorur kontejnerë dhe qese të veçanta;
- Uji që vjen prej sipërfaqes së sheshit duhet të mblidhet duke përdorur një sistem drenazhimi dhe trajtimi primar (vaskë dekantimi dhe yndyrë-mbledhje). Uji nuk duhet t'i drejtohet mjedisit receptor nëse është i kontaminuar me substanca organike dhe inorganike;
- Atje ku drurët dhe bimësia duhet të priten për vendosjen e objekteve ndërtimore ose makinerive, duhet të bëhet zëvendësimi i tyre kudo ku është e mundur;
- Rrethimi i objektit mundësisht të bëhet me gardhe të gjelbër pasi ata ndihmojnë në pakësimin e pluhurave dhe shkarkimeve të tjera dhe ruajnë banesat ngjitur me

objektin.

10 REKOMANDIME PËR HAPAT E NDËRTIMIT DHE VEPRIMTARISË NDËRTUESE

Zbutja efektive e ndikimeve mundësohet duke u kërkuar kontraktuesve të marrin të gjitha masat paraprake për pakësimin e ndotjes dhe për të siguruar këtë të gjitha vendet vihen në kushte të pastra e të rregullta për të përmbushur punimet e ndërtimit. Ndikimet mund minimizohen duke u kërkuar kontraktuesve të kryejnë rregullimet për një furnizim privat me ujë, që nuk do të prekte të drejtën e të tjerëve.

Pakësimi efektiv i mbetjeve mundësohet vetëm me sigurimin e një sistemimi në mënyrë të kontrolluar dhe vetëm në vendet e zgjedhura për këtë qëllim.

Gjatë stadiit të projektimit të hollësishëm do të identifikohen vendet për sistemimin e dherave të gërmimit duke llogaritur nevojat, për të pakësuar efektet potenciale keqësuese në minimum. Do të bëhen përpjekje për identifikimin e vendeve si guroret e vjetra dhe gropat, të cilat mund të rimbushen, pa pasur nevojë për të gjetur vende të reja.

Konsulentët e projekteve do të përfshijnë mënyra dhe modele të përshtatshme në punime të përhershme për minimizimin e erozionit kudo që të shfaqet duke përfshirë edhe sistemet e duhura të drenazhimit.

Në të gjitha llojet e punimeve do të minimizohet prerja e drurëve pa kompromentuar peizazhin. Atje ku drurët duhet të priten për të rregulluar punët e ndërtimit kompensimi dhe zëvendësimi i plotë i tyre duhet të paguhet.

11 PËRFUNDIME

1. VPNM përfshin parashikimin dhe planifikimin e masave zbutëse të ndikimeve të projektit në mjedisin fizik dhe social.

2. VPNM është një proces që zhvillohet brenda procesit të planifikimit dhe zbatimit të projektit.

3. Qëllimi i VPNM nuk është të pengojë zhvillimin ekonomik dhe as të ruajë të pashqetësuar ekosistemet natyrore, por të balancojë faktorët ekonomikë, teknikë dhe ambienta me kostot përkatëse, si dhe të përmirësojë cilësinë e planifikimit dhe të zhvillimit.

4. Zonat në studim janë sipërfaqe të shpërndara në territorin e Bashkisë Kamëz, por në qendra të banuara dhe në të gjitha parcelat e shqyrtuara si pjesë e PDyV-së ka ndërtesa ekzistuese.

6. Objektivi i VPNM, është që nëpërmjet vlerësimit cilësor e sasior paraprak të parametrave gjeologo-litologjikë, të treguesve hidro-gjeologjikë e hidrologjikë, të kushteve gjeologo-

inxhinierike (vetitë fiziko-mekanike), parametrave sizmo-tektonik, morfologjik e gjeo-morfologjik, të bazuara në kriteret standarde shkencore ndërkombëtare, sipas IAEGG, të tipizohen dhe të përzgjidhen një sërë parametrash dhe veçorish të sistemeve të shpërmendur natyrorë në shërbim të menaxhimit të infrastrukturës mjedisore, të mbrojtjes së aksidenteve, të përmirësimit të kushteve të punës etj.

7. Ky studim synon, analizimin e faktorëve pozitivë e negativë mjedisore, dhënien e masave zbutëse, si për reduktimin e ndikimeve negative.

8. Ligji Nr. 10440 dt. 07.07.2011 "Mbi vlerësimin e impaktit në mjedis" synon një vlerësim të përgjithshëm, të integruar dhe kohor të impaktit në mjedis të projekteve dhe veprimtarive që zbatohen, duke parandaluar dhe/ose kufizuar impaktin negativ në mjedis; një proces të hapur vlerësimi, të kryer në mënyrë të paanshme ndërmjet pjesëmarrjes së organeve qendrore dhe vendore, anëtarëve të publikut, organizatave jo fitimprurëse, sponsorëve të projektit dhe personave të specializuar në këtë fushë.

Ekspert i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis

Alfred Lako

RAPORT TEKNIK

Rindërtimi i 139 banesave individuale të dëmtuara nga
tërmeti i 26 nëntorit 2019 në Bashkinë Kamëz

Përgatiti

EKSPERT I VLERËSIMIT TË
NDIKIMIT NË MJEDIS
Alfred LAKO

PËRMBAJTJA

1 QËLLIMI I PROJEKTIT	5
2 TË DHËNA TË PËRGJITHSHME.....	5
2.1 PLANVENDOSJET DHE POZICIONIMET E OBJEKTEVE.....	5
3 INFORMACION MBI QENDRAT E BANUARA NË ZONË.....	7
3.1 Demografia në Bashkinë Kamëz	7
3.2 Struktura ekonomike dhe shpërndarja e bizneseve.....	8
3.3 FOTOGRAFI TË ZONËS DHE LIDHJA ME INFRASTRUKTURËN RRUGORE	9
4 SKICA, PLANIMETRI DHE METODAT E NDËRTIMIT	12
4.1 SKICA DHE PLANIMETRI.	12
4.1.1 Modeli 1+1	12
4.1.2 Modeli 2+1	12
4.1.3 Modeli 3+1	13
4.2 METODA E NDËRTIMIT	19
4.2.1 Përcaktimi i tipit të banesës	21
4.2.2 Distancat	21
4.2.3 Orientimi/Diellzimi	21
4.2.4 Orientimi i hyrjes.....	22
4.2.5 Raporti me hapësirën e lire brenda parcelës.....	23
4.2.6 Raporti me objekte ekzistuese brenda parcelës.....	23
4.3 TREGUESIT E ZHVILLIMIT:	24
5 LIDHJA ME INFRASTRUKTURËN E NEVOJSHME.....	25
6 PROGRAMI I NDËRTIMIT	27
6.1 KOHËZGJATJE E NDËRTIMIT.....	27
6.2 JETËGJATËSIA E PARASHIKUAR E OBJEKTEVE.....	27
6.3 FAZA E PLANIFIKUAR E REHABILITIMIT TË SIPËRFAQES	27
6.4 LËNDËT E PARA PËR NDËRTIMIN	27
7 LIDHJA E MUNDSHME ME PROJEKTE TË TJERA TË ZONËS	27
8 INFORMACION PËR ALTERNATIVAT E KONSIDERUARA	28
8.1 BIMËSIA NË ZONË	28
8.2 OBJEKTIVAT DHE PRINCIPET PËR ZHVILLIM	28
8.3 PËRFUNDIME	29
9 TË DHËNA PËR PËRDORIMIN E LËNDËVE TË PARA	29
9.1 SASIA E UJIT TË NEVOJSHËM	29
9.2 SASIA E ENERGISË	29
9.3 LËNDË DJEGËSE.....	29
10 AKTIVITETE TË TJERA NDIHMËSE	29
11 INFORMACION PËR LEJET	30
11.1 INFORMACION PËR AUTORIZIMET	30

11.2	INFORMACION PËR LIÇENCAT E NEVOJSHME	32
------	--	----

1 QËLLIMI I PROJEKTIT

Pas tërmetit të datës 26 nëntor 2019, Qeveria Shqiptare mori nismën për të mbështetur bashkitë e prekura, përmes një plani për rindërtim dhe mëkëmbje sociale.

Akti Normativ nr.9, datë 16.12.2019, "Për përballimin e pasojave të fatkeqësisë natyrore", parashikon paraprirjen e procesit të rindërtimit nga planifikimi i territorit përmes Planit të Detyruar Vendor (PDyV); një instrument që hartohet për një zonë të veçantë, të shpallur me vendim të Këshillit të Ministrave, si Zonë e Re për Zhvillim (ZRZh), e cila mund të jetë një zonë e dëmtuar, ose një territor i lirë nga ndërtimet, apo i përshtatshëm për procesin e rindërtimit.

Qeveria shqiptare ka caktuar, nga Fondi i Rindërtimit, një fond të posaçëm për hartimin e Planeve të Detyruara Vendore dhe ka ngarkuar Agjencinë e Planifikimit të Territorit si njësi zbatuese për hartimin e PDyV-ve, mbi bazën e VKM nr.9, datë 10.01.2020, "Për caktimin e njësive zbatuese për hartimin e Planeve të Detyruara Vendore dhe financimin e tyre nga Fondi për Rindërtimin miratuar në Buxhetin e vitit 2020".

Komisioni Shtetëror i Rindërtimit, më datë 30.07.2020, miratoi rindërtimin në të njëjtin truall të banesave individuale shpallur "për shembje" mbi bazën e akt-ekspertizave të thelluara të IN dhe hartimin e Planeve të Detyruara Vendore për zonat e dëmtuara pikësore, për 139 banesa individuale, në bashkinë Kamëz (vendimi KSHR-së nr. 41, datë 30.07.2020). Kuadri ligjor për planifikimin dhe zhvillimin e territorit dhe aktet e mësipërme, përmes direktivave dhe orientimeve që japin për hartimin e Planeve të Detyruara Vendore, sigurojnë që produkti final i këtij procesi të jetë një dokument orientues strategjik për rindërtimin, mëkëmbjen sociale dhe zhvillimin e bashkisë në tërësi. Synimet dhe objektivat e PDyV sigurojnë një zhvillim të qëndrueshëm në aspektin ekonomik, urban, mjedisor dhe çdo element tjetër të rëndësishëm për dekadat e ardhshme.

Të gjitha parcelat në të cilat është shqyrtuar rindërtimi i banesa individuale bazuar në Vendimin Nr. 5 datë 6 janar 2020 "Për përcaktimin e rregullave dhe të procedurave për përfitimet nga programi i granteve të rindërtimit dhe projektet model" dhe në të gjitha parcelat e shqyrtuara ka ndërtesa ekzistuese të vlerësuara për rindërtim.

2 TË DHËNA TË PËRGJITHSHME

2.1 PLANVENDOSJET DHE POZICIONIMET E OBJEKTEVE

Objekti i kësaj PDyV-je (pjesë e së cilës është dhe ky raport) është pozicionimi dhe planvendosja për 139 ndërtesa individuale që përftohen në kuadër të procesit të rindërtimit. Pozicionimi i tyre është i shpërndarë në të gjithë territorin e Bashkisë Kamëz, por në zona të banuara të karakterit urban dhe bujqësor të këtij territori.

Fig. 1 Shpërndarja e ndërtesave në shqyrtim në territor urban

Fig. 2 Shpërndarja e ndërtesave në shqyrtim në territor rural

Për te gjitha parcelat janë përcaktuar përmes metodave të rilevimit dhe verifikimit në terren

koordinatat e pikave te kufijve të tyre. Gjithashtu janë identifikuar në harte elemente fizikë rrethues të territorit të vendbanimit, si dhe përmes koordinatave janë dhënë karakteristikat e sipërfaqes së truallit, në terma të disniveleve. Po ashtu janë identifikuar objektet fqinjë, sipas konfigurimit plan, si dhe lartësisë së tyre, të shprehur në numër katesh.

Rezultati i kësaj analize ka gjeneruar bazën e te dhënave për formulimin e strategjisë, nga ana tjetër ka qene një proces ku edhe janë saktësuar një numër i konsiderueshëm i të dhënave lidhur me informacionin e grumbulluar në fazat e akt-ekspertizave.

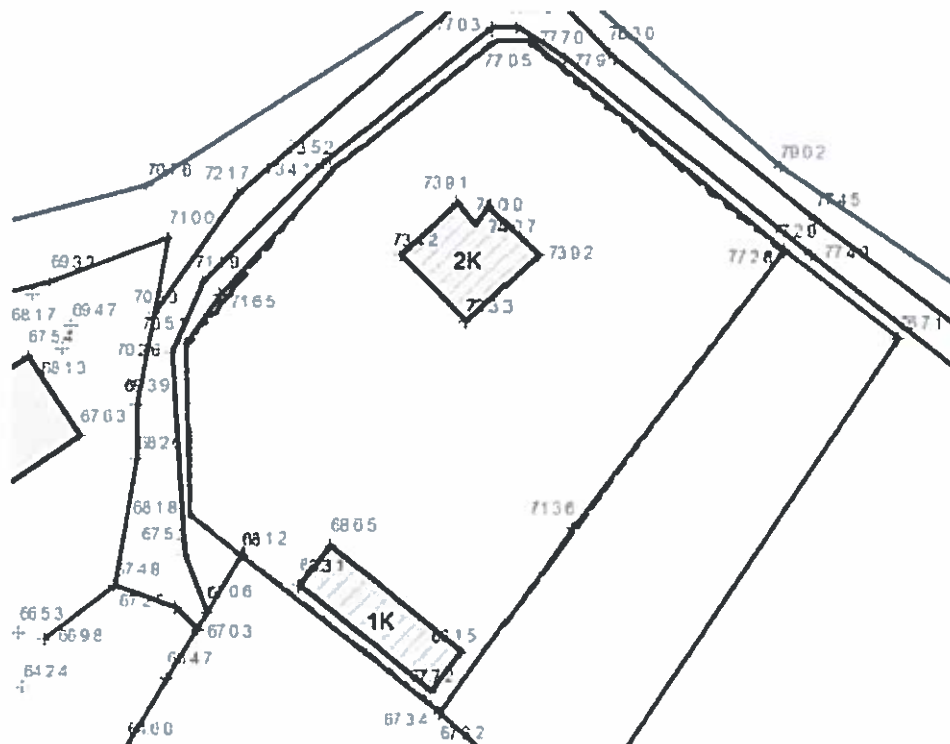

Fig. 3 Planvendosja dhe rievimi i një objekti ekzistues në territor rural

3 INFORMACION MBI QENDRAT E BANUARA NË ZONË

3.1 Demografia në Bashkinë Kamëz

Bashkia Kamëz është një nga njësitë e qeverisjes vendore të Qarkut të Tiranës. Kjo bashki është e përbërë nga 2 njësi administrative: Kamza dhe Paskuqani. Sipas Censurit të vitit 2011 Bashkia Kamëz ka një popullsi prej 104,190 banorësh, ndërsa sipas regjistrit civil numëron 125,632 banorë. Ajo ka një sipërfaqe prej 37.18km². Në bazë të censurit, densiteti i popullsisë është 2802 banorë për km² ndërsa sipas regjistrit civil, densiteti është 3379 banorë për km². Bashkia Kamëz është bashkia me sipërfaqen më të vogël dhe me densitetin më të lartë në Shqipëri, duke e bërë atë praktikisht bashkinë më urbane të Shqipërisë pavarësisht se përfshin nominalisht dhe 14 vendbanime që zyrtarisht janë fshatra. Kjo bashki është ndërtuar gjatë 20 viteve të fundit ku rritja e popullsisë ka qenë në përmasa të jashtëzakonshme. Kamza si

qendër e banuar numëronte më pak se 5000 banorë të përqendruar rreth ndërmarrjes bujqësore “Ylli i Kuq”, instituteteve të teknologjisë bujqësore si dhe rreth minierës së qymyrit të Valiasit ndërsa popullsia u shtua me shpejtësi nga migrimi i brendshëm i popullsisë përgjatë 25 viteve të fundit. Kamza mori titullin e qytetit në vitin 1996 ndërsa Paskuqani, megjithëse zyrtarisht vijoi të klasifikohej si zonë rurale, u bë efektivisht zonë urbane me një densitet të lartë të ndërtesave dhe popullsisë.

	Census 1989	Norma vjetore e ritjes në % (1989- 2001)	Census 2001	Norma vjetore e ritjes në % (2001- 2011)	Census 2011
Shqipëria	3,182,417	-0.30	3,069,275	-0.92	2,800,138
Prefektura Tiranë	438,755	2.58	597,899	2.26	749,365
Tiranë	324,532	2.35	430,407	2.59	557,422
Kamëz	10,799	15.02	65,498	4.64	104,190
Vorë	18,128	2.27	23,815	0.69	25,511
Kavajë	52,510	-0.37	50,246	-2.26	40,094
Rrogozhinë	32,786	-1.33	27,933	-2.32	22,148
Pjesa tjetër e Shqipërisë	2,743,662	-0.87	2,471,376	-1.87	2,050,773

Tabela 4 Treguesi i ritjes së popullsisë në Bashkinë Kamëz në raport me bashkitë e të njëjtit qark

3.2 Struktura ekonomike dhe shpërndarja e bizneseve

Bashkia Kamëz shtrihet në Shqipërinë e mesme, duke u ndërlidhur me akset kryesore në rajon, e cila pozicionon bashkinë si nyje ndërlidhëse e flukseve ekonomike.

Sipas INSTAT, në vitin 2018, në Bashkinë Kamëz regjistrohen rreth 2832 biznese në territorin e saj, të cilët janë të specializuar në sektorë të ndryshëm të ekonomisë, ku shumica prej tyre konsiderohen si biznese të vogla. Pjesa më e madhe e bizneseve operojnë në fushën e tregtimit.

Tabela 5 Numri i bizneseve të regjistruar në njësitë administrative të Bashkisë Kamëz

Lloji i biznesit	Numri i bizneseve
Bujqësia, pyjet dhe peshkimi	20
Industria	247
Ndërtimi	123
Tregtia	1155
Transporti e magazinimi	175
Akomodimi dhe shërbimi ushqimor	490
Informacioni dhe komunikacioni	44
Shërbime të tjera	578
	2832

Sektori bujqësor

Megjithëse Kamza ka patur një të kaluar të mirë në sektorin bujqësor me ndërmarrjen bujqësore “Ylli i Kuq”, sot ky qytet sektori i bujqësisë është në një nivel shumë të ulët. Në sektorin e bujqësisë janë të rregjistruar një numër shumë i vogël biznesesh. Kjo vjen dhe për shkakun së në Bashkinë e Kamzës numri i tokave bujqësore është relativisht shumë i vogël.

Sektori i industrisë

Bashkia Kamëz gëzon një të kaluar shumë të pasur në sektorin e industrisë, duke përfshirë këtu dhe minierën e Valiasit. Ky sektor është orientuar drejt prodhimit të të mirave.

Potenciali i lartë, falë traditës industriale, pozicionimit përgjatë akseve kryesore të vendit, jo vetëm që lehtëson integrimin e aktiviteteve industriale, po përbën dhe mundësinë e pozicionimit të bashkisë si një nyje tranziti fluksesh ekonomike.

3.3 FOTOGRAFI TË ZONËS DHE LIDHJA ME INFRASTRUKTURËN RRUGORE

Akresi i infrastrukturës rrugore për parcela është i ndryshëm për parcela të ndryshme.

Në këtë seksion jepet i përmbledhur lidhja me infrastrukturën rrugore për parcelat në shqyrtim.

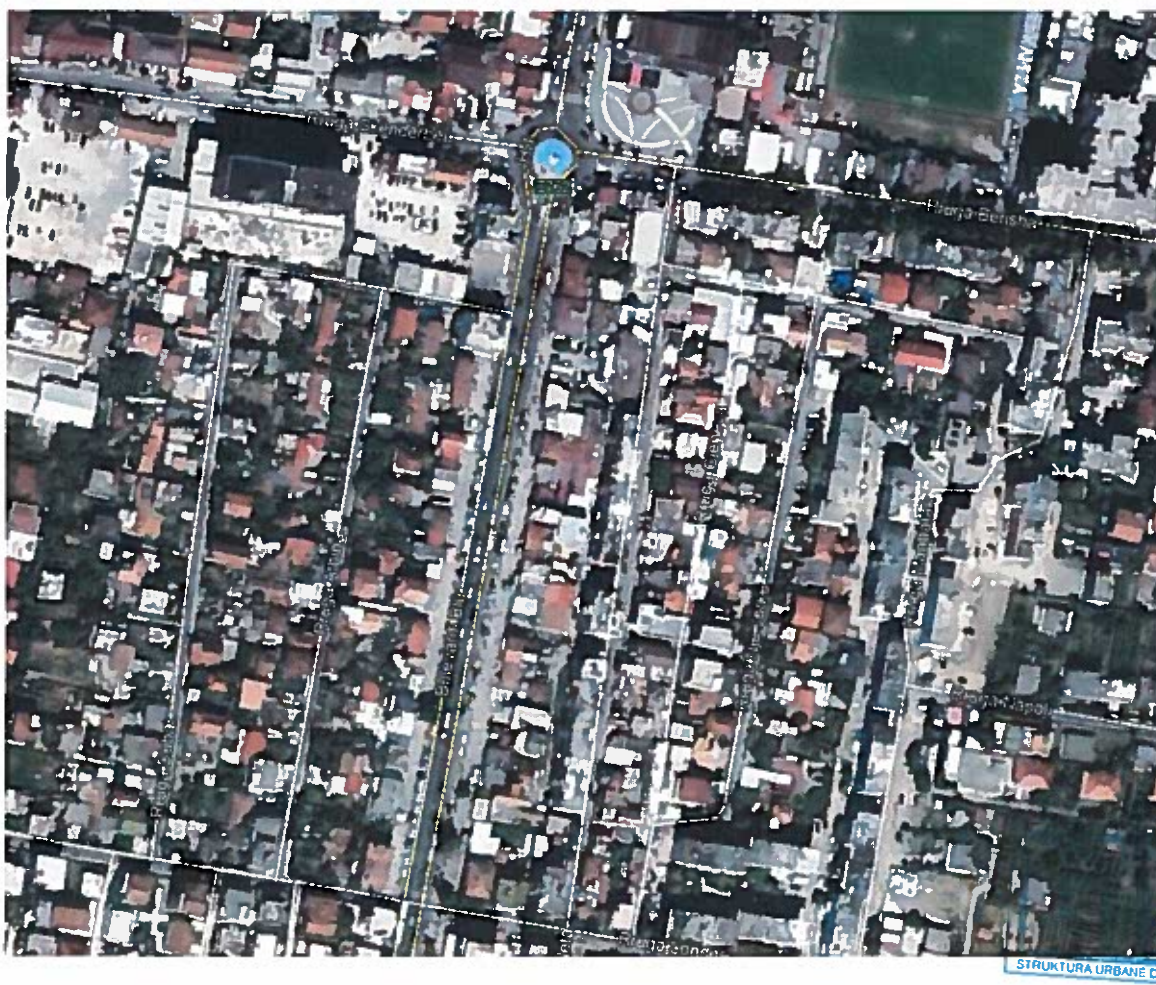

Fig. 4 Rrjeti rrugor tipik urban në zonë

Fig. 5 Rrjeti rrugor tipik rural në zonë

Janë bërë vizita në terren dhe inspektime për 139 ndërtesa të cilat rindërtohen dhe në këtë seksion jepen vetëm disa foto të zonës për parcela të ndryshme.

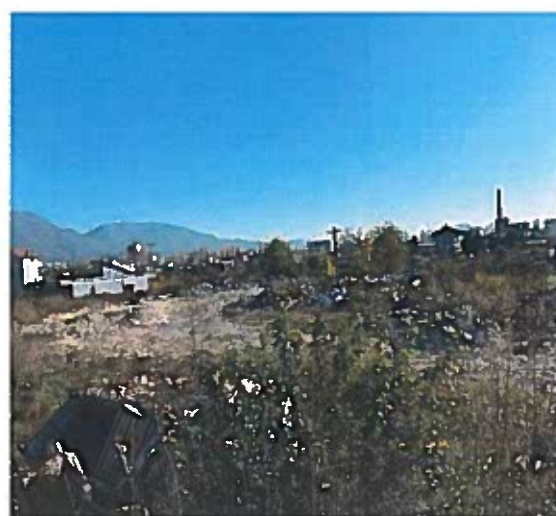

Fig.6 Foto të rrugëve pranë parcelave në zona rurale

Fig.7 Foto të ndërtesave dhe parcelave ku rindërtohen objektet në zona rurale

Fig. 8 Foto të rrugëve pranë parcelave në zona urbane

4 SKICA, PLANIMETRI DHE METODAT E NDËRTIMIT

4.1 SKICA DHE PLANIMETRI.

Planimetritë janë planimetri tip për banesa individuale 1+1; 2+1; 3+1 sipas përfitimit në bazë të VKM Nr 5 datë 6 janar 2020 “Për përcaktimin e rregullave dhe të procedurave për përfitimet nga programi i granteve të rindërtimit dhe projektet model”.

Projekti për rindërtimin e shtëpive individuale në zonat e prekura nga tërmeti bazohet në tre modele me kosto të ulët dhe efikasitet energjie. Këto modele janë të trajtuara në formën e moduleve me lirshmëri kompozicionale në vetëvete dhe në raport me kontekstin. Duke marrë në konsideratë vendosjen e tyre në kompozime të ndryshme lidhur me hapësira publike apo shërbime. Organizimi i planimetrisë është i trajtuar në formë modulare në mënyrë që mund të shumëfishohet apo zgjerohet në mënyrë logjike me dhoma apo hapësira shtesë sipas nevojës. Tipologjitë e shtëpive model janë të qëndrueshme dhe ofrojnë komoditet optimal jetese për banorët, ndërkohë që sigurojnë jetëgjatësi të ndërtesës.

Shtëpitë aksesohen nga fasada kryesore e cila është e orientuar nga rruga e cila lidh këto module me njëra tjetrën dhe pjesën tjetër të zonës. Përpos oborrit të përparmë, shtëpitë kanë edhe një oborr të pasmë i cili aksesohet në mënyrë direkte nga ambientet e brendshme. Ky oborr lidhet me një kopsht individual i cili do të përdoret për prodhim bujqësor. Pas ndërtimit të secilit objekt do të realizohet plansistemimi i oborrit rrethues dhe kopshtit bujqësor, me ambjente të gjelbëruara, shtrim me materiale natyrore dhe infrastrukturën e nevojshme bujqësore.

4.1.1 Modeli 1+1

Zgjidhja planimetrike është e thjeshtë, me një hyrje qendrore dhe një hapësirë tranzite që shërben zonën e ditës dhe atë të natës. Konceptimi i çarjeve bën që ambientet të orientohen në disa drejtime, duke i dhënë mundësi vendosjes në disa pozicione, në mënyrë që të garantohet ndriçim dhe diellzim optimal. Planimetria kompakte shkon në favor të situatave problematike në terma të formave dhe përmasave të parcelave.

4.1.2 Modeli 2+1

Zgjidhja planimetrike është e thjeshtë, me një hyrje qendrore dhe një hapësirë tranzite që shërben zonën e ditës dhe atë të natës. Konceptimi i çarjeve bën që ambientet të orientohen në disa drejtime, duke i dhënë mundësi vendosjes në disa pozicione, në mënyrë që të garantohet ndriçim dhe diellzim optimal. Planimetria në forme L ofron një hapësirë të pasme në trajtën e një oborri, i cili në rastet e orientimit nga jugu e lindja kthehet në një element të shtuar për cilësinë e hapësirës. Faqet kalikan në çdo rast japin mundësinë e trajtimit të situatave problematike në aspektet e dimensioneve, duke dhënë mundësinë e mbështetjes në kufijtë e parcelës.

4.1.3 Modeli 3+1

Zgjidhja planimetrike është e thjeshtë, me një hyrje qendrore dhe një hapësirë tranzite që shërben zonën e ditës dhe atë të natës. Konceptimi i çarjeve bën që ambientet të orientohen në disa drejtime, duke i dhënë mundësi vendosjes në disa pozicione, në mënyrë që të garantohet ndriçim dhe diellzim optimal. Planimetria në forme U ofron një hapësirë të pasme në trajtën e një oborri, i cili në rastet e orientimit nga jugu e lindja kthehet në një element të shtuar për cilësinë e hapësirës. Faqet kallkan në çdo rast japin mundësinë e trajtimit të situatave problematike në aspektet e dimensioneve, duke dhënë mundësinë e mbështetjes në kufijtë e parcelës.

Fig. 9 Tipologjitë e ndërtimeve

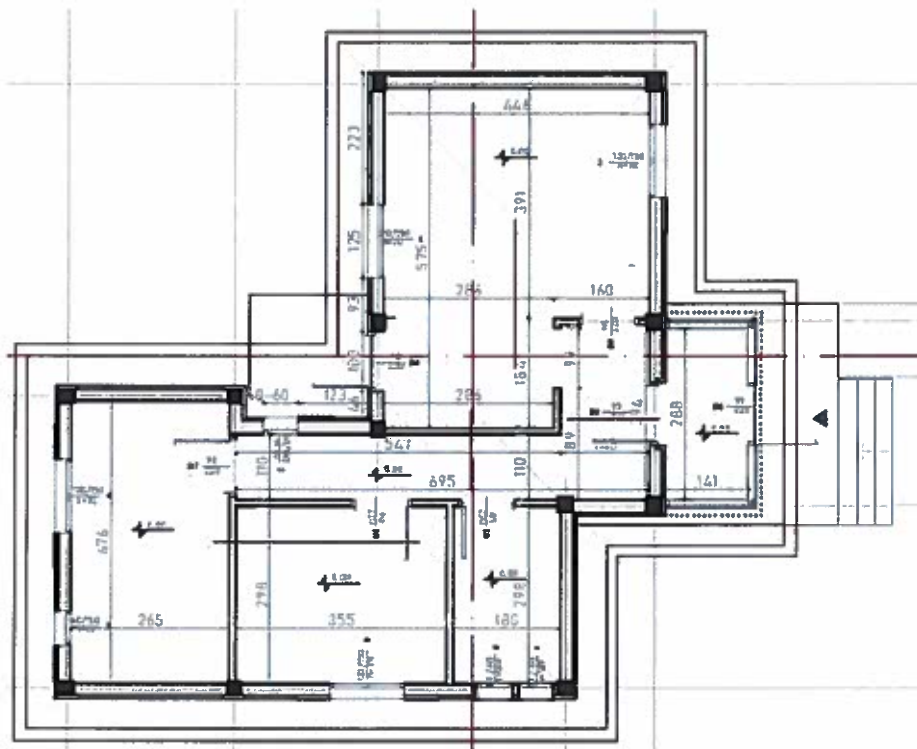

Fig. 12 Planimetria e ndërtesave tip 2+1

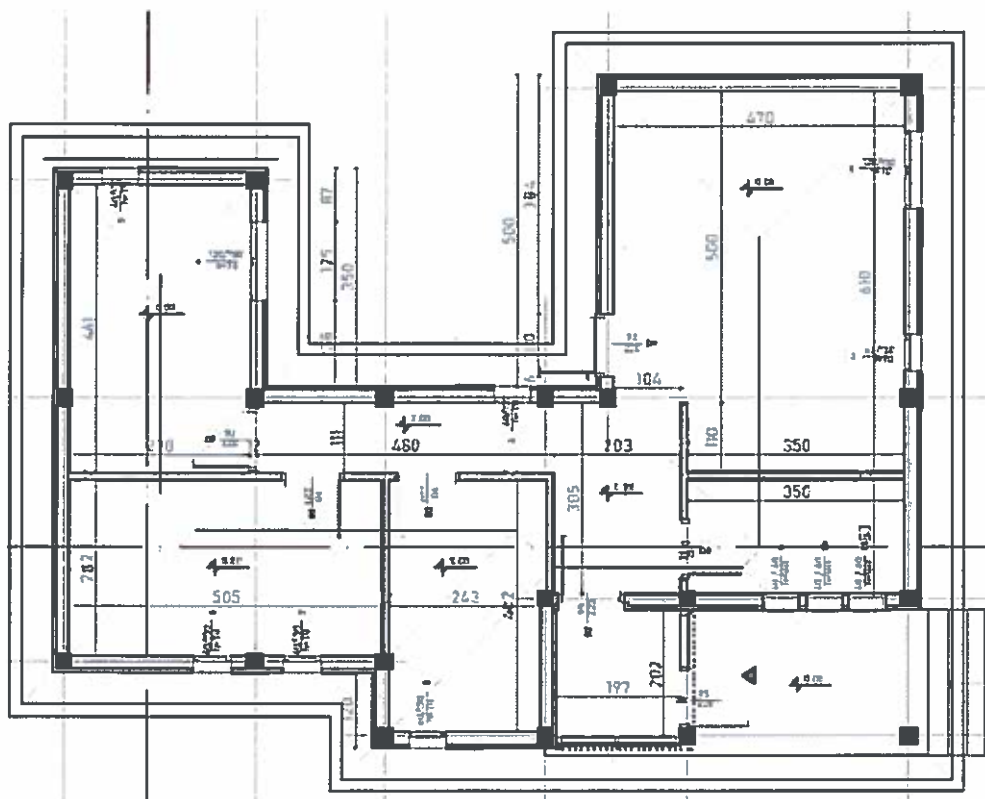

Fig. 13 Planimetria e ndërtesave tip 3+1

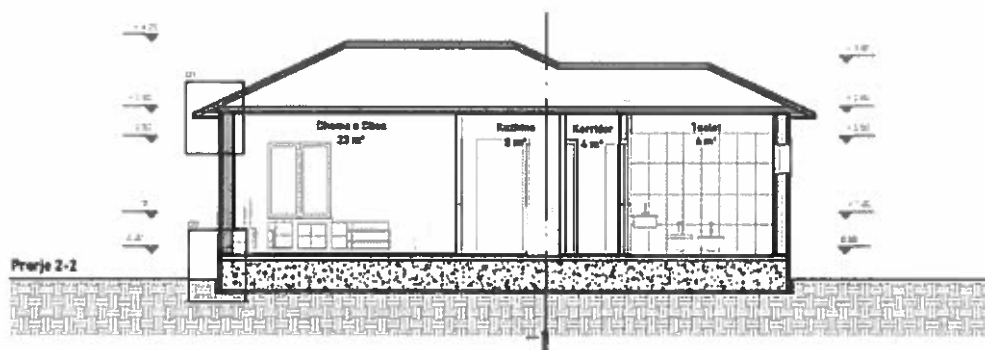

Fig. 14 Prerja 1 e ndërtesave tip 1+1

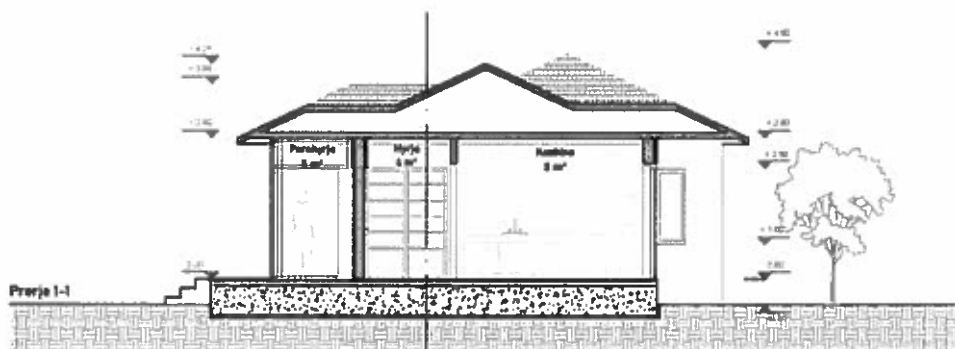

Fig. 15 Prerja 2 e ndërtesave tip 1+1

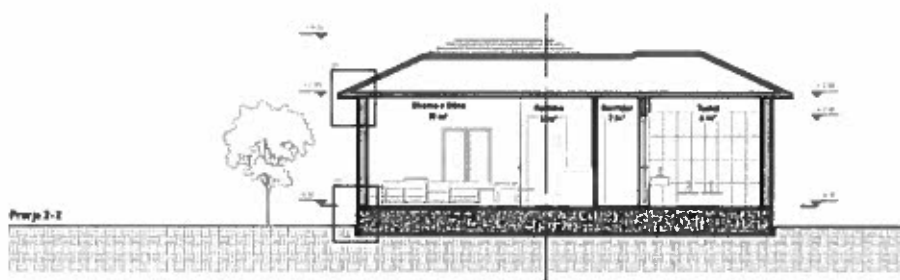

Fig. 16 Prerja 1 e ndërtesave tip 2+1

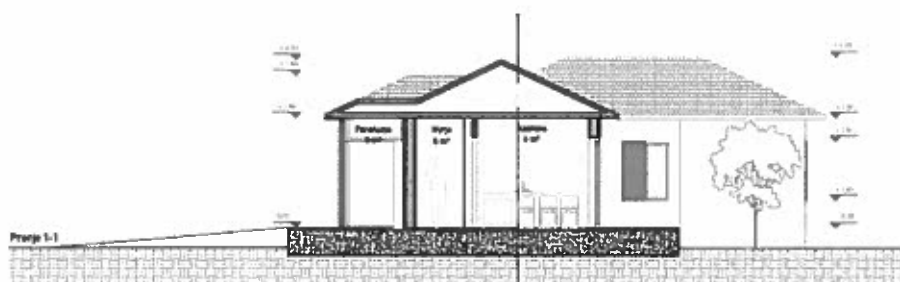

Fig. 17 Prerja 2 e ndërtesave tip 2+1

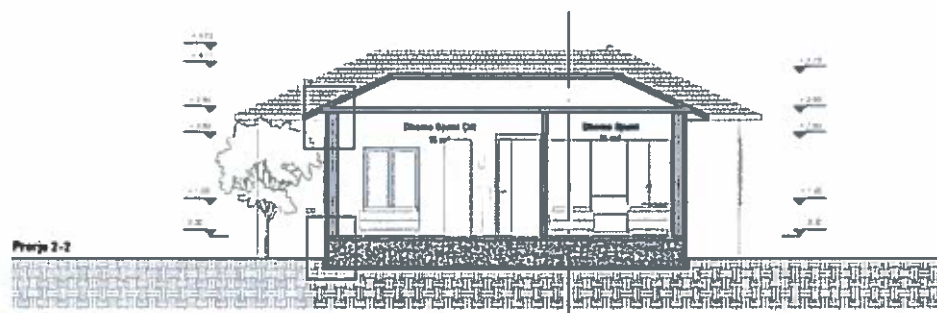

Fig. 18. Prerja 1 e ndërtesave tip 3+1

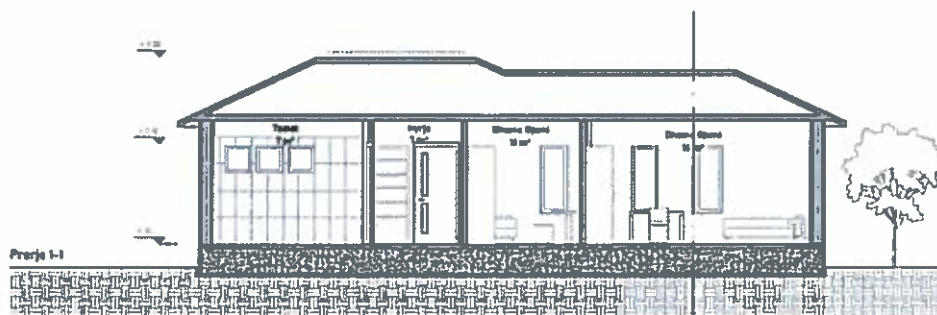

Fig. 19 Prerja 1 e ndërtesave tip 3+1

FASADA

Model 1_ (1-1)
73 m2

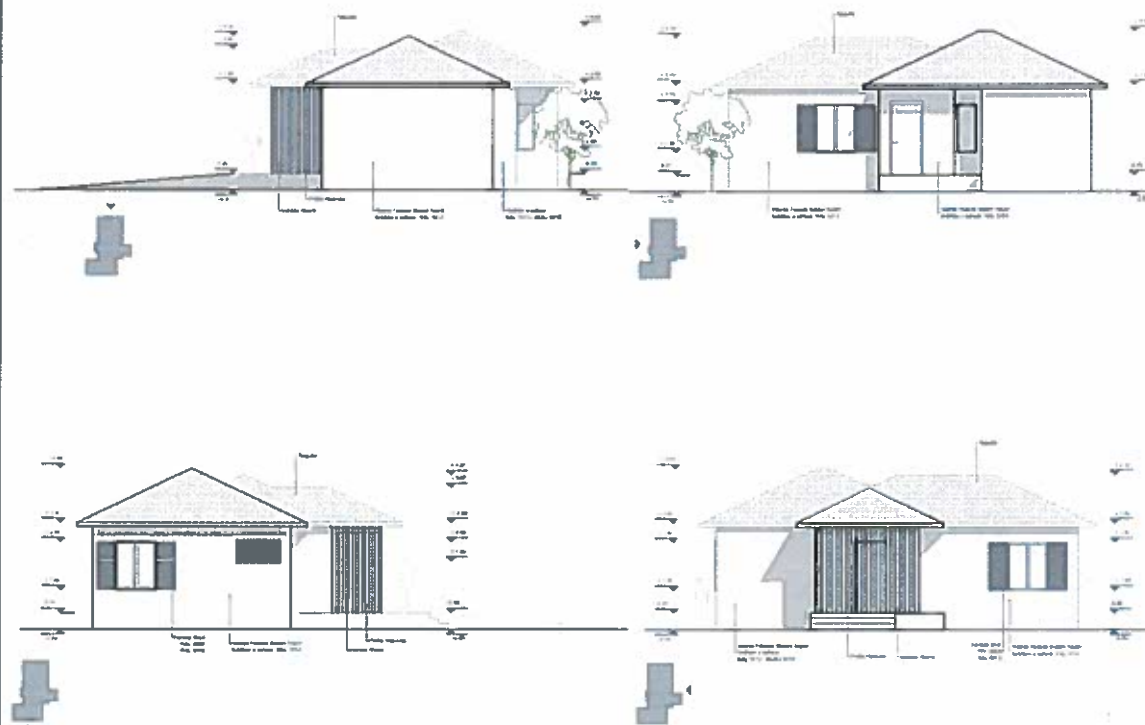

Fig. 20 Pamjet e ndërtesave tip 1+1

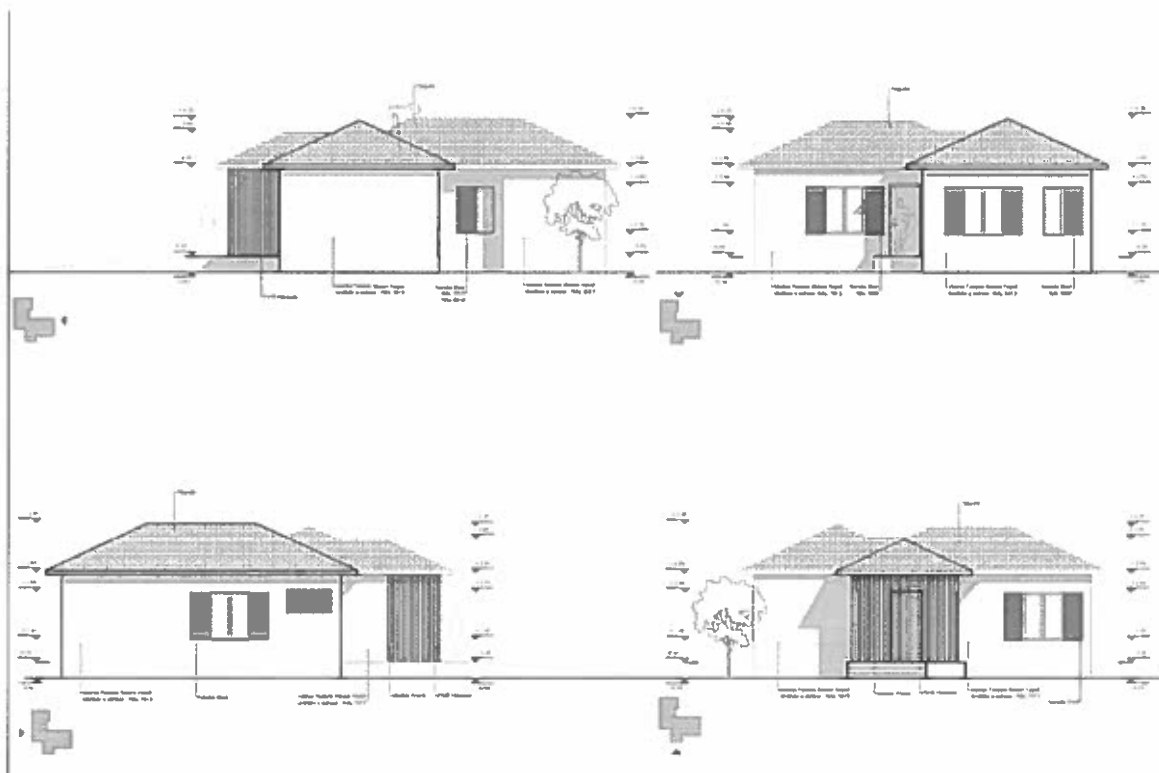

Fig. 21 Pamjet e ndërtesave tip 2+1

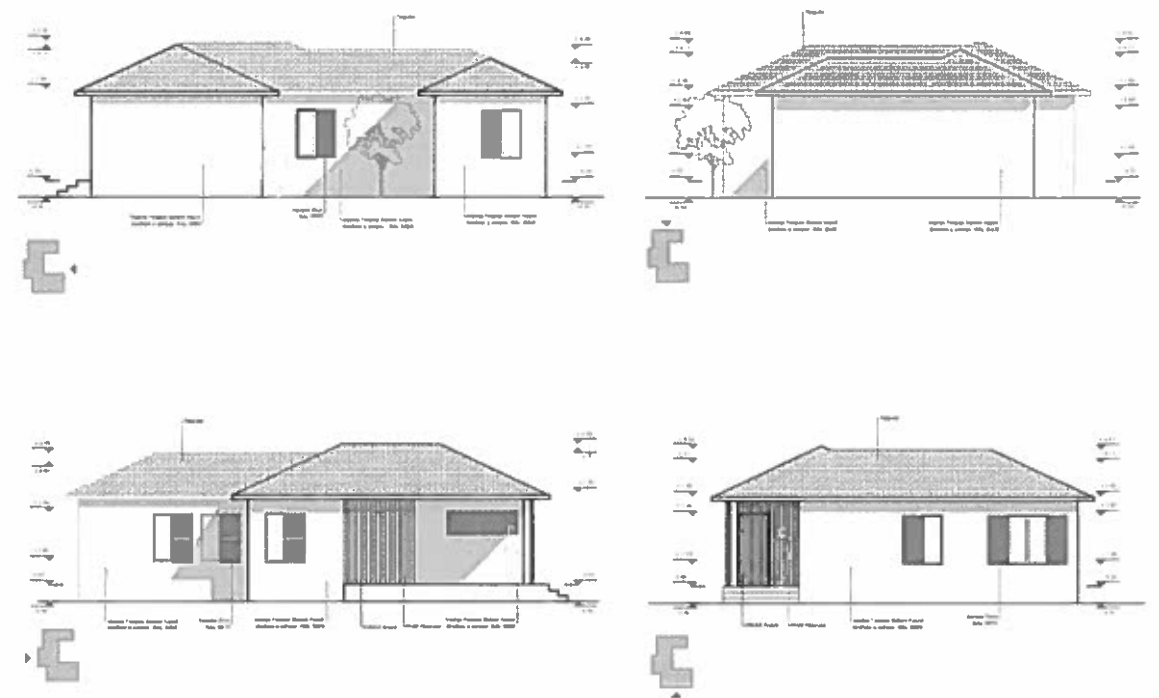

Fig. 22 Pamjet e ndërtesave tip 3+1

4.2 METODA E NDËRTIMIT

Objektet janë njëkatëshe. Kuota 0.00 e shtëpisë është 50 cm e ngritur nga niveli i tokës dhe është e mbështetur mbi një strukturë betoni të përforcuar. Konstruksioni I përdorur është beton-arme dhe tullë.

Struktura është e mbështetur në një sistem kolonash b/a 25x25 cm dhe lartësi 280 cm. Muret e jashtme janë prej tulle 20 cm, dhe të termoizoluara me kapot, punim me kokrriza të ashpëra. Në përbërjen e tij sistemi kapot përmban veshjen e fasadës me polisterol $t=5\text{cm}$, rrjetë lidhëse dhe rifinitura punim grafiato e ashpër, niveli 3. Muret e brendshme janë prej tulle 10cm dhe suva. Çatia është sistem kapriatë çeliku me pjerrësi 25 gradë. Është e izoluar me lesh guri $t=5\text{cm}$. Përgjatë pjerrësisë ka një shtresë OSB 11mm dhe membranë avull-izoluese 0.02mm. Tjegullat janë të fiksuara me profile mbajtëse. Grumbullimi dhe shkarkimi i ujërave të shiut bëhet nëpërmjet ullukut horizontal përgjatë gjithë perimetrit të catisë, dhe atyre vertikale.

Dera e jashtme është metalike me përmasa 95x220 cm. Dyert e brendshme janë druri dhe me përmasa 90x220 cm dhe 85x220 për tualetin. Dritaret janë material PVC dhe janë menduar të tre llojeve të cilat janë shumëfish të njëratjetrës, 60x60 cm për tualetin dhe 60x150 cm, 120x150 cm për pjesën tjetër të shtëpisë. Orientimi i tyre mundëson ventilim të tërthortë dhe redukton urat termike për të rritur komoditetin termik. Janë përdorur dritare termike me dopioxham dhe kanatë hijëzues për mbrojtjen nga dielli.

Modelet janë njëkatëshe, të cilat përmbajnë një, dy, apo tre dhoma gjumi, me sipërfaqe banimi 70 m², 80 m² dhe 105.1 m² respektivisht. Në secilin model hyrja shoqërohet nga një verandë e përparme e cila lidhet me parahyrjen e shtëpisë, një hapësirë "tampon" ku përdoren vetratat e xhamit dhe profile hijëzuese, e cila ndihmon në efikasitetin termik të hyrjes së shtëpisë. Planimetria është kompakte, hyrja e shtëpisë trajtohet si një hapësirë shpërndarëse midis dhomës së ditës dhe dhomave të gjumit. Secila tiplogji ka një kuzhinë, e cila është e paisur me instalimet e nevojshme për lavapjatë dhe lavastovilje. Nga kuzhina dhe dhomat e ditës ka dalje në oborrin e pasmë të shtëpisë. Tualeti përfshin WC, lavaman, dush, dhe instalimet e nevojshme për ngrohës uji dhe makineri larëse. Hapësirat e brendshme do të shtrohen me pllakë.

Fasadat e shtëpive do të trajtohen me ngjyra të ndryshme bazuar në paletën e propozuar. Ku muret me punim të ashpër në exterior apo të lëmuar në interior, do të lyhen me bojë hidroplastike sipas kodeve të paracaktuara në paletë. Me të njëjtën logjikë do të trajtohen edhe elementët hijëzues.

Godina 50 cm e ngritur nga niveli i tokës dhe është e mbështetur mbi një pllakë themeli b/a monolite C16/20. Pllaka e betonit është e hidroizoluar me emulsion dhe bitum. Konstruksioni I përdorur është beton-arme dhe tullë. Muret e jashtme janë me tulla me 8 vrima, $t=20\text{cm}$, II perz M 15 ndërsa muret e brendshme me tulla me 8 vrima, $t=10\text{cm}$, II perz M 15. Struktura është e mbështetur në një sistem kolonash b/a 25x25 cm dhe lartësi 280 cm. Fasada është e

veshur me sistem kapot, me polisterol $t=5\text{cm}$, rrjete dhe suva. Muret dhe tavanet e brendshme janë me suva, me pompë, ll perzier M 25.

Çatia është sistem kapriatë çeliku me pjerrësi 25 gradë. Është e termoizoluar me Lesh Guri $t=5\text{cm}$ ($\lambda=0.037\text{w/m.k}$, $R=1.35\text{ m}^2\text{K/W}$). Mbi kapriatën e çelikut kapet me anë të profileve mbajtës metalik një shtresë OSB 11 mm, membrana avull-izoluese dhe mbi to mbulesa me tjegulla marsejeze. Tavanet janë të mbyllura me kartonxhes.

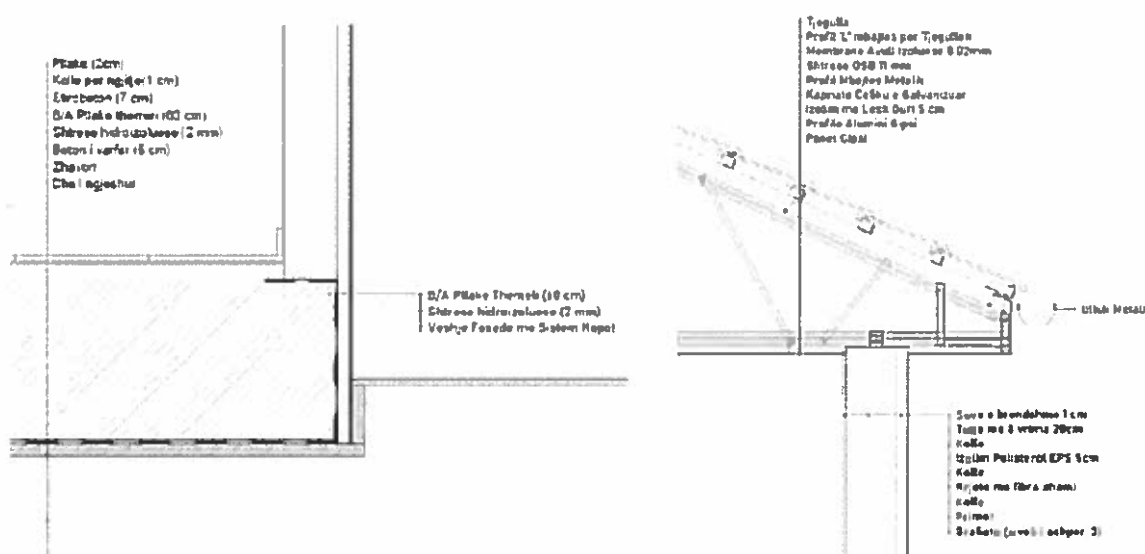

Fig. 23 Hollësi ndërtimore

Disa nga karakteristikat e projekteve model paraqiten të përmbledhura në vijim:

- Fasadat janë të veshura me sistem kapotë, me izolim termik EPS 5 cm dhe me rifiniturë Grafiato të punuar ashpër;
- Paleta e ngjyrave bazohet tek përdorimi i ngjyrave neutrale si e bardha, bezha, grija dhe tonet e tyre. Me synim theksimin dhe evidentimin e hyrjeve, janë përdorur elemente arkitektonike me ngjyra te forta;
- Në aspektin estetik, hyrjet në banesë artikulojnë përmes kompozimit vëllimor të ndërtesës ose materialeve të diferencuara me synim evidentimin e tyre;
- Mbulesat e objekteve do të jetë me çati. Kjo përzgjedhje bën që modulet të përfshihen natyrshëm në indet ekzistuese të qytetit dhe zonave rurale, ku shumica e objekteve ekzistuese janë të mbuluar përmes kësaj tipologjie;
- Gjuha arkitektonike që imponojnë projektet model, paraqitet e përshtatshme për tipologjinë dhe identitetin urban-arkitektonik të zonave ku do të vendosen. Balanca mes vëllimeve, elementit të mbulesës dhe atyre të dekorit sigurojnë një sfond neutral i cili lidhet lehtë me variancat lokale të imazhit arkitektonik në zonë.

4.2.1 Përcaktimi i tipit të banesës

Tipologjitë ndërtimore që përfitohen nga procesi i rindërtimit janë funksion i numrit të anëtarëve të familjes, banesa e së cilës do të rindërtohet.

Referuar VKM 904, datë 24.12.2019 “Për përcaktimin e rregullave, të kategorive prioritare, masës së përfitimit, autoriteteve përgjegjëse dhe procedurave për vlerësimin dhe përzgjedhjen e përfituesve nga disa programe të procesit të rindërtimit”, sipërfaqet neto (sipërfaqe e shkëlshme) të parashikuara për rindërtimin e banesave janë si më poshtë:

- Për tipologji familjesh te përbëra nga 1-2 anëtare, moduli tip qe përfitohet është banesa 1+1, 45-60 m²
- Për tipologji familjesh te përbëra nga 3-4 anëtare, moduli tip qe përfitohet Banesa 2+1, 75-80 m²
- Për tipologji familjesh te përbëra nga 5 e me shume anëtare, moduli tip qe përfitohet Banesa 3+1, 90-100 m²

4.2.2 Distancat

Pozicionimi i projekteve model të rindërtimit bëhet duke konsideruar distancat nga të tre kategoritë e kufizuesve: objekte ekzistuese, trup i rrugës si dhe kufiri i parcelës. Ne çdo rast distancat respektojnë përcaktimet e VKM 408 dt. 13.05.2015 “Për miratimin e rregullores së zhvillimit të territorit”.

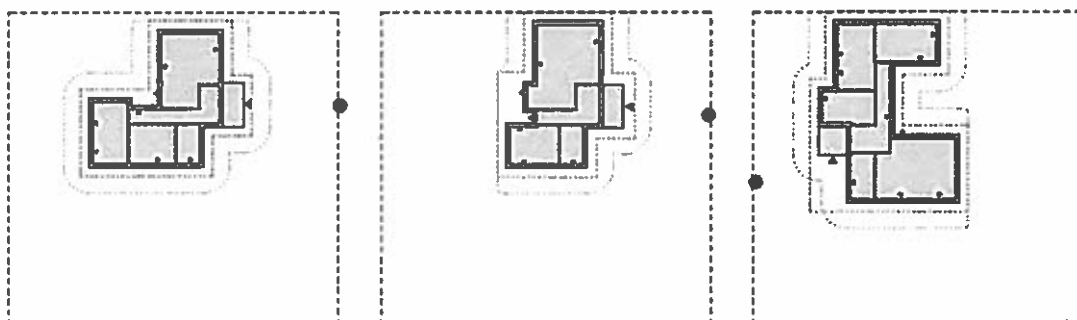
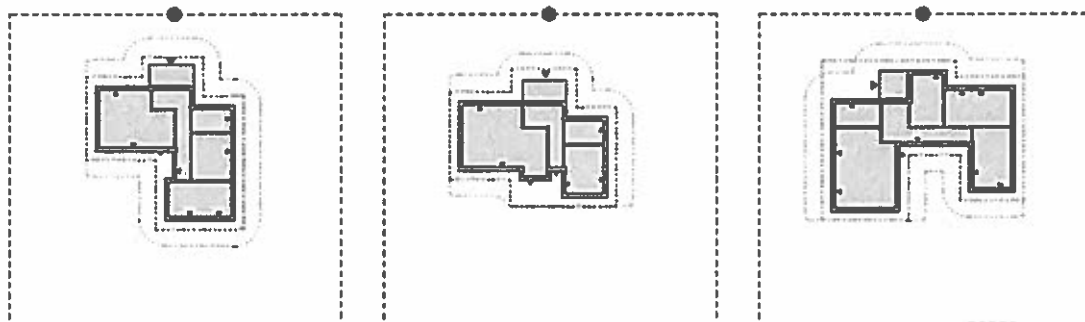
4.2.3 Orientimi/Diellzimi

Orientimi i banesave të reja, kur është e mundur, bëhet duke synuar diellzim optimal për zonën e ditës. Orientimet e preferuara për ambientet kryesore të banesës janë lindja dhe jugu. Zgjedhja e kujdesshme e orientimit ndikon në kushtet e komfortit dhe performancën energjetike të ndërtesës. Gjithsesi në përcaktimin e orientimit ndikojnë edhe elementë të tjerë si:

- forma dhe sipërfaqja e parcelës;
- shfrytëzimi i hapësirës së parcelës
- topografia;
- bimësia ekzistuese;
- hyrja për në parcelë;
- kompozimi i pëlhurës urbane;
- vija e ndërtimit ekzistuese;
- distancat minimale të përcaktuara nga legjislacioni;
- privatësia;
- peizazhi.

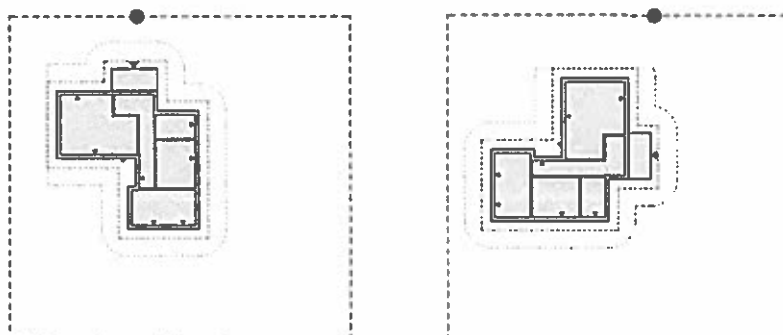
Në vijim paraqiten orientime të rekomanduara për secilin projekt model.

4.2.4 Orientimi i hyrjes

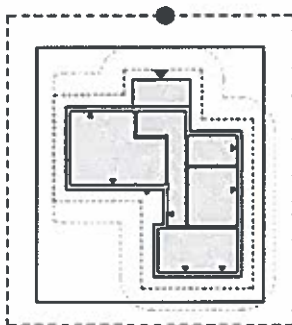
Banesa e re orientohet e tillë që të pozicionohet sa më pranë hyrjes për në parcelë. Zgjidhja planimetrike e projekteve model lejon që kjo situatë të arrihet edhe me orientimin e fasadës kryesore nga ana në të cilën aksesohet parcela, edhe përmes orientimit të njërës prej fasadave anësore, duke paraqitur shkallë fleksibiliteti.

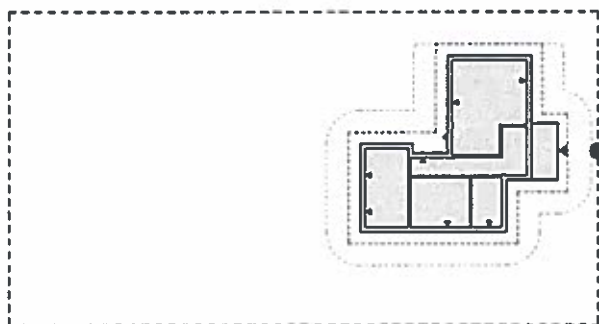
4.2.5 Raporti me hapësirën e lire brenda parcelës

Pozicionimet e banesave në parcela hasin tri situata:

- A. Parcela është e vogël dhe pozicionimi i banesës së re kryhet kryesisht mbi gjurmët e objektit ekzistues. Në këto raste hapësirë e lire brenda parcelës mbetet hapësira / oborri i brendshëm që krijon zhvillimi planimetrik i gjurmës

- B. Parcela është e madhe dhe pozicionimi i banesës së re konsideron ruajtjen e integritetit të hapësirës së lire brenda parcelës, duke mos e fragmentuar atë.

- C. Parcela ka sipërfaqe dhe / ose formë të pamjaftueshme për të pozicionuar banesën e re. Në këto raste, banesa e re do të ofrohet në një parcelë / territor të përshtatshëm.

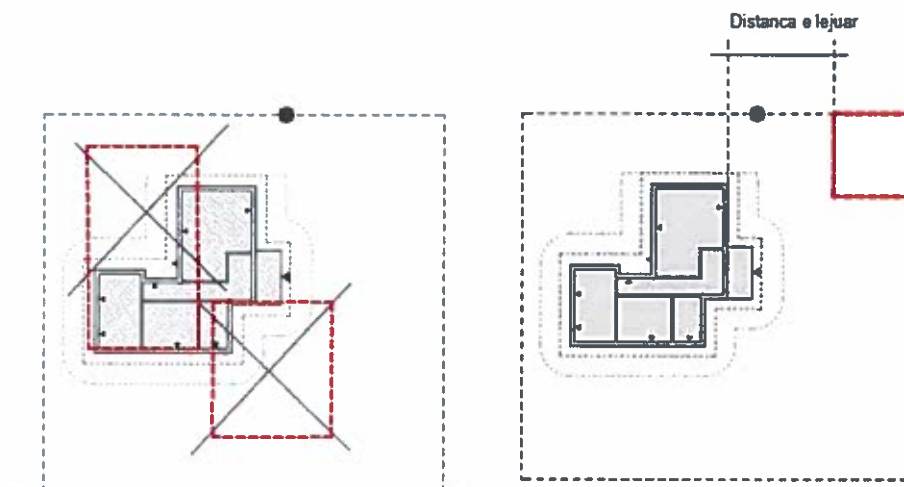
4.2.6 Raporti me objekte ekzistuese brenda parcelës

Objektet e konstatuara “për shembje” nga aktekspertizat e thelluara të Institutit të Ndërtimit do të shemben për të mundësuar sigurinë e banorëve dhe rindërtimin e banesës sipas projekteve model të miratuara nga EKB.

Në rastet kur gjurma e banesës së re mbivendoset me objekte të tjera ndihmëse brenda parcelës (kasolle, baraka, depo, struktura provizore) ato destinohen të shemben. Në parcelat e që ndodhen në territore rurale, vendosja e banesës së re bëhet me synim ruajtjen nëse është e mundur të objekteve ekzistuese brenda parcelës që kanë funksione ndihmëse për banesën (struktura për strehimin e bagëtisë, shpendëve apo ushqimeve).

Në parcelat që ndodhen në territore urbane, vendosja e banesës së re bëhet me synim ruajtjen nëse është e mundur të objekteve ekzistuese brenda parcelës që kanë funksione ndihmëse për banesën (depo, njësi shërbimi individuale etj).

4.3 TREGUESIT E ZHVILLIMIT:

Të gjitha banesat individuale të reja siç tregohet tek skicat e objektit janë 1 katëshe.

Banesat individuale 1+1 janë 70.6 m², ato 2+1 janë 80.8 m², ndërsa banesat individuale 3+1 janë 105.1 m². Këto sipërfaqe janë sipërfaqet e projektit tip të hartuar në kuadër të rindërtimit. Lartësia e objektit 4.5m dhe numri i kateve mbi tokë (1) janë parametra konstantë.

Treguesit e tjerë teknikë janë në funksion të sipërfaqes së truallit dhe vlerat mesatare në nivel fshatrash jepen si më poshtë. (parcelat që ndodhen në të njëjtin fshat tentojnë të kenë sipërfaqe të ngjashme).

Tabela 6 Treguesit e zhvillimit për Bashkinë Kamëz në nivel Njësia Administrative

Treguesit e zhvillimit për Bashkinë e Kamzës në nivel Njësia Administrative					
Njësia Administrative	Mesatarja e sipërfaqes së parcelave (m ²)	Totali i sipërfaqes së parcelave (m ²)	Mesatarja e KSHT (%)	Mesatarja e intensitetit	Maksimalja e intensitetit
Kamëz	561.5	59265.3	26.95	0.267	0.814
Paskuqan	712.1	23499.8	25.6	0.256	0.663

5 LIDHJA ME INFRASTRUKTURËN E NEVOJSHME

Fig.24. Imazhe tipike të gjendjes së rrugëve aksesuese të parcelave, territor urban, zonë periferike/informale

Fig.25. Imazhe të një tipologjie objekti të dëmtuar në ind qyteti

Në Bashkinë e Kamzës, përveç rrugëve sekondare, siomos në zonat e shtuara të reja të qytetit, ka edhe segmente parësore të cilat kanë nevojë për investime. Siç përmendet edhe në kapitullin e analizës territoriale, sidomos parcelat e pozicionuara në territoret rurale dhe zonat informale apo të zhvilluara pas viteve '90, aksesimi për në parcelë kryesisht realizohet

përmes një rruge të trasuar, por jo të asfaltuar. Në disa raste, madje nuk është i mundur akses i përmes automjeteve.

Akresi në infrastrukturë, në të gjitha llojet e rrjeteve është një nga pikat më delikate të territorit, jo vetëm për Kamzën qytet, por sidomos për zonat rurale dhe ato të thella.

Shumica e parcelave të pozicionuara në territor urban kanë akses në infrastrukturë bazike të furnizimit me ujë e kanalizime. Në shumicën e rasteve shërbehen nga akse rrugësh të asfaltuara, të përshkueshme nga automjetet.

Shumica e parcela të pozicionuara në territore peri-urbane dhe rurale kanë akses të moderuar në infrastrukturë bazike të furnizimit me ujë e kanalizime. Në shumicën e rasteve shërbehen nga akse rrugësh të paasfaltuara, pjesërisht të përshkueshme nga automjetet.

Pjesa më problematike e infrastrukturave mbetet ai i kanalizimeve, ku sidomos në territoret rurale paraqitet i fragmentuar. Situata e rrjetit ndërkohë është gjerësisht i amortizuar (pus, shpime, pompa, stacione pompimi, rrjet dërgimi dhe shpërndarje). Një pjesë e zonës kodrinore funksionon me shpime individuale dhe cilësia e ujit është tërësisht e pakontrolluar, ndërkohë në zonat e qytetit furnizimi është me orare të kufizuar.

Fig.26. Sistem individual i furnizimit me ujë

Ndërkohë ka mungesë thuajse totale të kanalizimeve të ujërave të zeza në pjesën kodrinore të territorit.

6 PROGRAMI I NDËRTIMIT

6.1 KOHËZGJATJE E NDËRTIMIT

Në bazë të projektit, kohëzgjatja e plotë e parashikuar e procesit të ndërtimit për secilën ndërtesë më vete pa përfshirë prishjen e ndërtesës ekzistuese është 8 javë.

Kohëzgjatja totale është në funksion të organizimit të procesit të rindërtimit.

6.2 JETËGJATËSIA E PARASHIKUAR E OBJEKTEVE

Periudha e zhvillimit të funksionit për të cilin po ndërtohen këto objekte do të përputhet periudhën e projektimit që kanë këto tipologji ndërtimesh.

6.3 FAZA E PLANIFIKUAR E REHABILITIMIT TË SIPËRFAQES

Faza e planifikuar e rehabilitimit të sipërfaqes pas mbarimit të funksionimit të projektit do të konsistojë gjatë mirëmbajtjes së zonave të gjelbra, ndaj ruajtjes së koeficienteve real të zonave publike, ndaj ruajtjes së standardeve dhe distancave brenda veprës elementëve të tjerë urban përreth.

Sipërfaqja e ndërtesës ekzistuese e cila do të shembet do të rehabilitohet dhe do të jetë në funksion të pronës.

6.4 LËNDËT E PARA PËR NDËRTIMIN

Lëndët që do të përdoren për ndërtimin e veprës janë të ndryshme. Ato do të sigurohen nga zona sa më në afërsi të truallit. Materialet bazë janë çelik, beton, tulla për ndërtimin e muraturës, zhavorr etj. Këto materiale janë kryesore për ndërtimin e karabinasë. Për rifiniturat përdoren pllaka qeramike dhe terrakotë, bojë për lyerjen e godinës, gips etj. Duke qenë se proceset që do të zhvillohen në këtë vepër janë të thjeshta dhe godina është e ndërtuar thjeshtë me qëllim kryesor përmbushjen e suksesshme të funksionalitetit dhe materialet e përdorura janë lehtësisht të gjendshme dhe të arritshme.

7 LIDHJA E MUNDSHME ME PROJEKTE TË TJERA TË ZONËS

Me informacionin e disponueshëm arrijmë në përfundimin se projekti në fjalë nuk i mbivendoset, as në hapësirë dhe as fizikisht projekteve të mëparshëm. Përkundrazi, ruan distancat me to dhe është në harmoni të plotë dhe në respekt me standardet funksionale të një vepre banimi dhe shërbimi. Projekti nuk ndodhet në zonë pyjore dhe apo bujqësore dhe nuk bie ndesh me projektet në të ardhmen që kanë të bëjnë me zhvillimin e këtyre komponentëve.

Projekti përmbush plotësisht qëllimin dhe i përshtatet zonës në të cilën ndodhet toka që do të zhvillohet.

Theksojmë se gjatë hartimit të PDyV-së janë shqyrtuar të gjitha përcaktimet e planeve lokale dhe atyre të niveleve më të larta dhe se planvendosjet janë pozicionuar në bazë të

inspektimeve dhe në bashkëpunim të ngushtë me AKPT dhe Bashkinë Kamëz.

8 INFORMACION PËR ALTERNATIVAT E KONSIDERUARA

8.1 BIMËSIA NË ZONË

Zona ku ndodhet Bashkia e Kamzës karakterizohet nga bimësi barishtore. Këto toka janë toka bujqësore të cilat kanë aftësi shumë të mira të prodhimit bujqësor të kulturave të ndryshme të cilat zhvillohen në vendin tonë, duke përmendur drithërat, perimet, foragjerët etj. Zona e Tiranës bën pjesë në brezin e shkurreve dhe drurë mesdhetarë ku përmendim pyjet halore, gjethegjërë. Në zonat përreth Tiranës vazhdojnë të mbijetojnë në pakicë si: makiet, shiblaku, driza (paliurus spina-christi), cermedelli (cotunus coggygria), shqemia (rhus coriaria), shegë (punica granatun), gorrica (pyrus amygdaliformis), murrizët, thana, etj. Në këtë zonë janë mbjellë bimë zbukuruese (Pinus nigra, picea conica, talus baccata, juniperus virginiana, etj.). Ndërsa në mjedisin përreth shesheve në studim përreth sidomos në parcela të pë shfrytëzuara dalloheshin barëra dhe fieri shqipja (pteridium aquilinum), etj. Një vend të rëndësishëm në tipin e vegjetacionit që ndeshet këtu zënë pyjet higrofile, të cilët i përkasin klasave Alno-Populeta dhe Salicetea purpurea. në këto lloj pyjesh në përgjithësi nuk formohet humus dhe toka është lymore, kështu që kushtet edafike janë krejtësisht të ndryshme nga ato të formacioneve të tjera bimore. Substrati në të shumtën e rasteve ka karakter zallishte dhe në këto mjedise rriten shoqërime me Platanus orientalis i shoqëruar me shkure higrofile si Salix elaeagnos, Tamarix parviflora etj., ndërkohë që disa ujëra me rjedhje të qetë substrakti është lymor e këtu rriten shoqërime me Alnus glutinosa, Salix alba, Alnus incana etj.

Përsa i përket tokave bujqësore në Bashkinë Kamëz, numri i tyre është relativisht i vogël. Kjo gjë ka ndodhur për shkak të mbipopullimit që ka ndodhur në këtë, si dhe gjithashtu nga numri i lartë i ndërtimeve të kryera viteve të fundit në këtë zonë.

Zona në të cilën zhvillohet projekti në fjalë kryesisht është zonë e ndërtuar e cila karakterizohet nga toka të tipit truall, pra nuk cenon bimësinë në zonë. Gjithashtu duhet të theksojmë se ndërtesa po rindërtohet dhe nuk zë sipërfaqe territori më shumë se ndërtesa e vjetër.

8.2 OBJEKTIVAT DHE PRINCIPET PËR ZHVILLIM

- Ndikim mjedisor minimal (pamor, aromë, zhurmë, mbetje) dhe ndikim minimal në përdorimet e përbashkëta.
- Përputhje me objektivat që artikulojnë në Planet Zhvillimore Lokale;
- Maksimizim të cilësisë;

Objektet e reja nuk duhet të krijojnë asnjë shndërrim rrënjësor të ambientit duke përfshirë edhe erozionet, gërryerjet, ndotjet, zhurmat apo edhe impaktin vizual. Vendndodhja dhe dizenjimi i tij duhet të sigurojë që aromat dhe zhurmat të minimizohen. Struktura në vetvete

duhet të jetë e përshtatshme për shërbim dhe banim, por duhet të vendoset në mënyrë që të ketë impakt sa më të vogël vizual. Pemët dhe lloje të tjera gjelbërimi do të ndihmonin për këtë. Të gjitha mbetjet duhet të menaxhohen në mënyrë që të mos kenë efekte anësore në shëndetin publik dhe ambient, përfshirë edhe burimet ujore. Duhet të përdoren distancat e sigurisë për godinat, burimet ujore dhe rrugët.

8.3 PËRFUNDIME

Parcelat ku do të ndërtohen objektet e reja janë po ato parcela ku ndodhet ndërtesa që do rindërtohet dhe nuk cenon funksionin e parcelës, por i shërben asaj qoftë kjo në sistem urban apo bujqësor dhe nuk bie ndesh me funksionin e zonës përreth.

9 TË DHËNA PËR PËRDORIMIN E LËNDËVE TË PARA

9.1 SASIA E UJIT TË NEVOJSHËM

Sasia e ujit të nevojshëm gjatë procesit të ndërtimit dhe zhvillimit të kësaj zone do të sigurohet nëpërmjet rrjetit ekzistues. Konsumi i tij jepet në varësi të planifikimit të kryer dhe projekti i realizuar për furnizimin me ujë plotëson nevojat e banorëve dhe përdoruesve të ambienteve të këtij objekti.

9.2 SASIA E ENERGJISË

Edhe sasia e energjisë së nevojshëm gjatë procesit të ndërtimit dhe funksionimit do të arrihet nëpërmjet lidhjeve me rrjetin ekzistues dhe duke lidhur kontratën e nevojshme për furnizimin me energji.

9.3 LËNDË DJEGËSE

Në këto ambiente nuk ka procese që kërkojnë përdorimin e lëndëve djegëse.

10 AKTIVITETE TË TJERA NDIHMËSE

Për mbarëvajtjen e punimeve në kantierin e ndërtimeve në zbatim të këtij projekti do të ketë edhe objekte ndihmëse, por të përkohshme, si:

- zyra kantieri
- magazina për grumbullim mallrash dhe lëndësh të para
- ambiente për salla ngrënie
- dhomë të ndihmës së shpejtë
- depozita të mbajtjes së ujit
- vend të grumbullimit të përkohshëm për mbetje
- vend të grumbullimit të përkohshëm për mbetjet inerte.

Përveç aktiviteteve të sipërpërmendura nuk mendohet të zhvillohen aktivitete të tjera dhe

mendohet se ambientet janë të mjaftueshme për ndërtim dhe zhvillim.

11 INFORMACION PËR LEJET

11.1 INFORMACION PËR AUTORIZIMET

Ligji Nr. Nr. 10 431, datë 9.6.2011 për “Mbi mbrojtjen e mjedisit”

Ky ligj ka për qëllim mbrojtjen e mjedisit në një nivel të lartë, ruajtjen dhe përmirësimin e tij, parandalimin dhe pakësimin e rreziqeve ndaj jetës e shëndetit të njeriut, sigurimin dhe përmirësimin e cilësisë së jetës, në dobi të brezave të sotëm dhe të ardhshëm, si dhe sigurimin e kushteve për zhvillimin e qëndrueshëm të vendit, mbi bazën e parimeve, kërkesave, përgjegjësitë, rregullat dhe procedurat e përgjithshme për garantimin e mbrojtjes në një nivel të lartë të mjedisit.

LIGJ Nr. 10 440, datë 7.7. 2011 “PËR VLERËSIMIN E NDIKIMIT NË MJEDIS”

Ky ligj synon të sigurojë:

- a) një nivel të lartë të mbrojtjes së mjedisit, përmes parandalimit, minimizimit dhe kompensimit të dëmeve në mjedis, nga projekte të propozuara që përpara miratimit të tyre për zhvillim;
- b) garantimin e një procesi të hapur vendimmarrjeje, gjatë identifikimit, përshkrimit dhe vlerësimit të ndikimeve negative në mjedis, në mënyrën dhe kohën e duhur; si dhe përfshirjen e të gjitha palëve të interesuara së organeve qendrore dhe vendore, anëtarëve të publikut, organizatave jofitimprurëse, nëpërmjet një vlerësimi të integruar dhe kohor të impaktit në mjedis të projekteve dhe veprimtarive.

Neni 7 Procedurat e vlerësimit të ndikimit në mjedis

- 1. Projektet private apo publike, të listuara në shtojcat I dhe II, i nënshtrohen vlerësimit të ndikimit në mjedis, përpara dhënies së lejes përkatëse, nga autoriteti përgjegjës, për zhvillimin ose jo të projektit.
- 3. Dokumenti bazë, ku mbështetet procesi i VNM-së, është raporti i vlerësimit të ndikimit në mjedis.

Neni 10 Paraqitja e kërkesës për vlerësimin e ndikimit në mjedis nga zhvilluesi

Zhvilluesi, për projektet me ndikim në mjedis, që janë subjekt i këtij ligji, paraqet pranë MM-së, përveç dokumentacionit të kërkuar edhe dokumentacionin përkatës për procedurën e VNM-së, përfshirë për projektet e shtojcës II:

- i) projektin teknik të veprimtarisë;
- ii) raportin e ndikimit në mjedis të VNM-së, të hartuar sipas llojit të projektit;
- iii) faturën e pagesës së tarifës së shërbimit, sipas përcaktimeve të nenit 27 të këtij ligji.

VENDIM Nr. 686, datë 29.7.2015 PËR MIRATIMIN E RREGULLAVE, TË PËRGJEGJËSIVE E TË AFATEVE PËR ZHVILLIMIN E PROCEDURËS SË VLERËSIMIT TË NDIKIMIT NË MJEDIS (VNM) DHE PROCEDURËS SË TRANSFERIMIT TË VENDIMIT E DEKLARATËS MJEDISORE.

LIGJET, VENDIMET DHE UDHËZIMET E VITEVE TË FUNDIT (2011 -2015)

1. Programi kombëtar i monitorimit të mjedisit përcakton treguesit kryesor të gjendjes, impaktin dhe presionin në ajër, ujërat e brendshëm, tokën, zonat bregdetare, detin, pyjet dhe diversitetin biologjik dhe përcakton modalitetet e vlerësimit të tyre.
2. Vendimi Nr. 435, date 12.09.2002 "Për miratimin e normave mbi shkarrkimet në ajër në Republikën e Shqipërisë". Ky vendim jep normat mbi shkarrkimet në ajër në Republikën e Shqipërisë.
3. Ligji Nr.8897 datë 16.05.2002 "Për mbrojtjen e ajrit nga ndotja" dekretuar me dekret ndatë 04.06.2002. Ky ligj jep kriteret dhe normativat e monitorimeve të ajrit.
4. Ligji Nr.10 448, datë 14.7.2011 "Për lejet e mjedisit" që ka për qëllim parandalimin, pakësimin dhe mbajtjen nën kontroll të ndotjes së shkaktuar nga disa kategori veprimtarish, në mënyrë që të arrihet një nivel i lartë i mbrojtjes së mjedisit në tërësi, shëndetit të njeriut dhe cilësisë së jetës.
5. Ligji Nr. 10 463, datë 22.9. 2011, "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve" që ka për qëllim të mbrojë mjedisin e shëndetin e njeriut dhe të sigurojë menaxhimin e duhur mjedisor të mbetjeve nëpërmjet: a) parandalimit e minimizimit të mbetjeve ose pakësimit të ndikimeve negative nga krijimi dhe menaxhimi i integruar i mbetjeve; b) përmirësimit të efikasitetit të përdorimit të tyre; c) pakësimit të ndikimeve negative të përgjithshme nga përdorimi i burimeve.
6. Ligji Nr. 10 431, datë 9.6.2011, "Mbrojtjen e mjedisit" që ka për qëllim mbrojtjen e mjedisit në një nivel të lartë, ruajtjen dhe përmirësimin e tij, parandalimin dhe pakësimin e rreziqeve ndaj jetës e shëndetit të njeriut, sigurimin dhe përmirësimin e cilësisë së jetës, në dobi të brezave të sotëm dhe të ardhshëm, si dhe sigurimin e kushteve për zhvillimin e qëndrueshëm të vendit.
7. VKM draft "Për përcaktimin e rregullave për eksportin e mbetjeve dhe transitin të mbetjeve jo të rrezikshme dhe mbetjeve inerte" me qëllim mbrojtja, ruajtja dhe përmirësimi i cilësisë së mjedisit, si edhe mbrojtja e shëndetit publik, përmes minimizimit të ndikimeve negative nga eksporti i mbetjeve dhe kalimi transit i mbetjeve jo të rrezikshme apo i mbetjeve inerte.
8. VENDIM Nr. 13, datë 4.1.2013, "Për miratimin e rregullave, të përgjegjësisë e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis" për vlerësimin e ndikimit në mjedis, Miratimin e rregullave, të përgjegjësisë e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis (VNM) të projekteve të

caktuara private apo publike.

9. *Udhëzimi Nr. 3, i Ministrisë së Mjedisit, dt. 02.12.2013 "Për dokumentacionin e domosdoshëm për të kërkuar lejet mjedisore të tipit a, b mbrojtjen e mjedisit e për aktivitete të reja ekzistuese.*

Zbatimi i Konvetave Ndërkombëtare

1. Projektet lokale apo kombëtare, që përfshijnë planifikimin e përdorimit të tokës dhe zhvillimit urban dhe ndryshime të tyre.
2. Projektet dhe aktivitete që kanë ndikime domethënëse mbi mjedisin dhe që janë veçanërisht të dëmshme për shëndetin e njeriut.
3. Projektet dhe aktivitetet lokale sipas gjykimit dhe përcaktimeve të bërë nga autoritetet lokale.

11.2 INFORMACION PËR LIÇENCAT E NEVOJSHME

Kërkesat e Licencimit

Procesi i licencimit për mjedisin është parashikuar në Ligjin e vitit 1991 për Mbrojtjen e Mjedisit, ndryshuar në vitin 1998. Ligji shprehet se autoritetet kompetente përkatës duhet të licencojnë të gjithë aktivitetet ekonomike dhe sociale që mund të kenë ndikim mbi mjedisin.

Mendimi i institucioneve të tjera

1. Gjatë procedurës së VNM-së, AKM-ja dhe ministria, sipas kompetencave, konsultohen edhe me institucionet e përmendura në shkronjat "c", "ç" dhe "dh" të pikës 1 të nenit 14 të këtij ligji, duke u dërguar edhe kopje të dokumentacionit të paraqitur nga zhvilluesi i projektit.
2. Institucionet e konsultuara japin brenda afatit të kërkuar mendimin e tyre, sipas funksioneve dhe përgjegjësi të përkatëse.
3. Nëse institucionet e lartpërmendura nuk paraqesin mendimet e tyre brenda afatit të kërkuar nënkuptohet se ato janë dakord me zhvillimin e projektit dhe nuk kanë komente.

Certifikata dhe licenca për përgatitjen e raportit të VNM-së

1. Zhvilluesi, për përgatitjen e raportit të thelluar dhe raportit paraprak të VNM-së, ngarkon subjektet juridike ose fizike tregtare, të licencuara nga QKL-ja, për veprimtarinë e vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe auditimit mjedisor, si dhe/ose individët e certifikuar nga ministria, si ekspertë të VNM-së dhe auditimit mjedisor.
2. Raporti i thelluar dhe raporti paraprak i VNM-së pranohen si të tillë vetëm kur janë nënshkruar nga një ekspert i certifikuar apo nga subjekte juridike ose fizike tregtare, të licencuara nga QKL-ja, për veprimtarinë e vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe auditimit mjedisor. Nënshkrimi nuk i heq zhvilluesit asnjë përgjegjësi apo detyrim në lidhje me përmbajtjen e raportit.

3. Ministri miraton certifikimin e individëve, si specialistë për vlerësimin e ndikimit në mjedis dhe auditimin mjedisor, sipas rregullave, procedurave e kriterëve që miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

4. Veprimtaritë e përcaktuara në pikën 1 të këtij neni, kur kryhen nga subjekte juridike ose fizike tregtare, i nënshtrohen licencimit dhe përfshihen në kategorinë III.2 të shtojcës së ligjit për licencat. Këto veprimtari licencohen sipas ligjit për licencat.

